

UBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
ODBOR ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR
JAVNO PREDSTAVITEV MNENJ
o Predlogu energetskega zakona

(15. november 2013)

Sejo je vodil Samo Bevk, predsednik odbora.
Seja se je pričela ob 10.00.

1. TRAK: (JJ)

PREDSEDNIK SAMO BEVK: Spoštovane gospe, spoštovani gospodje, pričenjam javno predstavitev mnenje o Predlogu energetskega zakona, prva obravnava, ki jo organizira Odbor za Infrastrukturo in prostor, kot matično delovno telo za obravnavo tega predloga zakona.

Odbor je odločitev za organizacijo javne predstavitve mnenje, sprejel na svoji 24. nujni seji 25. oktobra 2013 na predlog poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov in Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Pozdravljam vse prisotne udeleženske in udeležence javne predstavitve mnenje, predstavnike Ministrstva za infrastrukturo in prostor, vse vabljene, predstavnike sredstev obveščanja ter gledalke in gledalce, ki nas spremljajo preko TV zaslonov.

Namen javne predstavitve mnenje je pridobiti mnenja in stališča strokovne in širše javnosti k predlogu energetskega zakona, ki bodo podlaga za njegovo obravnavo na matičnem delovnem telesu. Javna predstavitev mnenj, naj bi podala odgovore, predvsem na naslednja vprašanja.

1. Kakšni so razlogi in cilji za sprejem novega Energetskega zakona (EZ-1)?
2. Katere so prednosti in pomanjkljivosti na področju energetike v Republiki Sloveniji?
3. Kako zagotoviti bolj učinkovito črpanje evropskih sredstev za investicije na področju energetike?
4. Pri katerih investicijah s področja energetike bo Slovenija sodelovala s sosednjimi državami, posebej glede priprave in prijave projektov na razpise za črpanje evropskih sredstev?
5. Ali je smiselno urejanje različnih področji energetike v enem zakonu, ali bi bilo bolje, da bi se različna področja urejala v področnih zakonih, na primer (elektrika, plin, toplota, energetska učinkovitost,...)?
6. Ali je Energetski zakon ustrezen za urejanje sistema kolektivnih razmerij med socialnimi partnerji? Ali je omejitev pravice do stavke v predlaganem Energetskem zakonu v skladu z Ustavo Republike Slovenije?
7. Kakšna je vloga javnega sektorja pri učinkoviti rabi energije in ali bo nov Energetski zakon to vlogo okrepil?
8. Kaj prinaša uvedba energetskih izkaznic?

2. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) 9. Ali je smiselno podeljevanje subvencij za obnovljive vire energije na območjih, kjer so ustrezno urejeni daljinski sistemi (daljinsko ogrevanje, distribucijsko plinovodno omrežje)?

10. Ali so predlagane rešitve ustrezne za lokalne skupnosti in kakšne spremembe jim prinašajo?

Po razpravi bo pripravljen magnetogramski zapis predstavitve, ki bo objavljen na spletnih straneh Državnega zbora.

Sedaj pa še nekaj tehničnih napotkov. Uvodno predstavitev predloga zakona bo v imenu predlagatelja podal mag. Bojan Kumer, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, ki ga prav lepo pozdravljam ter tudi vse njegove sodelavce iz ministrstva. Uvodnemu delu bo sledila razprava, potem vprašanja in komentarji udeleženk in udeležencev današnje javne predstavitve mnenj. Vse, ki bi radi razpravljali, tudi tisti, ki ste to sporočili že po elektronski pošti, prosim da izpolnite prijavnico k razpravi, ki jo imate pred seboj na klopih ter jo oddate meni oziroma mojim sodelavcem ter strokovnim sodelavcem v dvorani, da bom lahko vsako napovedano razpravljavko in razpravljavca tudi predstavil. Vse vabim in prosim, da svoje razprave omejijo na 5 minut.

Odmor ni predviden. Obveščam vas, da si med potekom predstavitve mnenj v avli pred dvorano lahko postržete z vodo. Na mizo pred vhodom v dvorano pa so vam na voljo tudi pisni prispevki, ki smo jih prejeli pred predstavitvijo.

Ob sebi pozdravljam tudi podpredsednika Odbora za infrastrukturo in prostor, gospoda Jožeta Velikonjo in gospoda Ljuba Žnidarja, ki mi boste pomagala oziroma s katerimi bomo izmenično vodili potek javne predstavitve mnenj.

Prehajamo na uvodno predstavitev predloga zakona. K besedi javim predstavnika predlagatelja državnega sekretarja mag. Bojana Kumarja. Izvolite gospod državni sekretar.

MAG. BOJAN KUMER: Hvala lepa gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predstavniki strokovne javnosti in vsi ostali, ki ste se udeležili današnje javne predstavitve mnenj o predlogu novega energetskega zakona.

Vseli me, da ste se vabilu odzvali v tako velikem številu. Prepričan sem, da bomo danes odprli marsikatero zanimivo, morda celo peročo temo. S sodelavci na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor smo se trudili pripraviti dober zakon v katerem bi bili v največji možni meri upoštevani tudi predlogi, ki smo jih dobili tekom javne obravnave in kasneje na medresorskem usklajevanju. Vsega pa seveda, žal, ni bilo mogoče upoštevati. Upam in želim, da se bo danes razvila konstruktivna debata in diskusija. S sodelavci pa smo vam na voljo za odgovore na vsa vprašanja. Z vsebino zakona ste najverjetneje že seznanjeni, zato bom le na kratko izpostavil razloge za sprejem in pglavitno vsebino zakona.

Zakon v slovenski pravni red prinaša določbe evropskih direktiv, ki urejajo področje trga z energijo ter spodbujanje energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije. Poleg tega je veljavni zakon, ki je bil sprejet leta 1999, davno pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo, v svoji osnovi zastarel in preživet. Do sedaj je bil spremenjen že petkrat, zaradi česar je nedvoumno nepregleden in nepraktičen za uporabo, saj je bila spremenjena ali dopolnjena že večina členov.

Večkrat nam je bilo zastavljeno vprašanje, ali je smiselno urejanje različnih področij energetike v enem zakonu, ali ne bi bilo bolje, da bi se različna področja urejala v področnih zakonih, elektrika, plin, obnovljivi viri energije, učinkovita raba energije, toplota. V zadnjih nekaj letih se je obseg evropske zakonodaje, ki ureja področje energetike izjemno povečal, zato prenos v nacionalno zakonodajo postaja vedno večji izziv. Glede na obsežnost materije in nenehno spreminjanje evropske zakonodaje, bi bilo vsekakor smiselno na dolgi rok razmišljati o tem, da bi bilo področje urejati skozi več področnih zakonov. Žal pa si ta vlada tega ni mogla privoščiti, saj smo pod izjemnim pritiskom

3. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) pedsodnih in sodnih postopkov zaradi zamujanja pri prenosu direktiv in za sprejemanje posameznih zakonov, preprosto ni bilo časa. Z novim EZ1 se v slovensko zakonodajo prenaša deset evropskih direktiv in določajo potrebni elementi za izvajanje uredb EU. EZ1 ureja več kot zgolj prenos direktiv. Vlada in resorno ministrstvo, s predlogom novega energetskega zakona sistemsko urejata tri ključne energetske stebre: konkurenčnost, zanesljivost, nizko ogljičnost oziroma trajno naravnost. Zakon kot tak lahko, glede na svojo naravo, energetske politiko ureja le delno. Zato EZ1 daje pravno podlago in določa vsebinske okvire za sprejem nacionalnih strateških dokumentov, ki bodo določili dolgoročne usmeritve na področju rabe in oskrbe z energijo v prihodnosti. EZ1 vzpostavlja novo strukturo strateških dokumentov. Osnovi razvojni dokument bo energetski koncept Slovenije, s katerim bodo določeni cilji zanesljive, trajnostne in predvsem konkurenčne oskrbe z energijo za naslednjih 20 let in okvirno za naslednjih 40 let. Na podlagi le tega bo pripravljen državni razvojni energetski načrt, ki predstavlja okvirni načrt pomembnejših naložb v energetske infrastrukturo. Cilj zakona je tudi na novo urediti skupna pravila notranjega trga z elektriko in zemeljskim plinom skladno z evropsko zakonodajo. Zakon bo uredil pravila za delovanje sistemskih operaterjev ter notranjega trga z elektriko in zemeljskim plinom, s čimer se krepijo konkurenca in predvsem pravice potrošnikov, hkrati pa se povečuje zanesljivost oskrbe.

Še eno pomembno področje, ki ga ureja novi zakon je proizvodnja in raba energije iz OVE. Zaradi zagotavljanja dolgoročne vzdržne podporne sheme za električno energijo iz obnovljivih virov, novi zakon vladi daje večja pooblastila pri odločanju o tem, katere tehnologije in v kakšnem obsegu se bodo spodbujale. Pri tem smo

zavezani k izpolnjevanju ciljev Republike Slovenije na področju obnovljivih virov, ki so določeni z direktivo o spodbujanju OVE in na drugi strani na podlagi tega stremimo k čim manjši obremenitvi odjemalcev z dodatnimi stroški.

Novi zakon prinaša novosti tudi na področju energetske učinkovitosti. Največ novosti na področju stavbnega sektorja, kjer so zelo veliki potenciali za zmanjšanje porabe energije in stroškov za energijo. Posebej je izpostavljen javni sektor, saj stroški z energijo bremenijo proračun države in proračune lokalnih skupnosti. Nov zakon ureja tudi področje, ki do sedaj ni bilo v celoti urejeno, to je distribucija toplote. Osnovni cilj urejanja tega področja je zagotoviti zanesljivo in varno oskrbo s toploto iz zaključenih omrežij. Upoštevan je naravni monopol distributerjev in zakon temu primerno ureja zaščito odjemalcev, tako glede oskrbe, kot tudi glede določanja cen in pogodbenih obvez.

Nov zakon ureja tudi področje energetske infrastrukture. Za nadaljnji razvoj energetskega sektorja so bistvene določbe, ki bodo poenostavile in pospešile umeščanje energetskih objektov v prostor. Nov zakon bo na vseh naštetih področjih povečal preglednost, pravne ureditve in s tem nam dal pravno varnost.

Pri pripravi predloga zakona smo na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor poskrbeli, da se v največji možni meri odpravijo administrativna bremena ter se ne predpisujejo nepotrebni upravni postopki. Dobro delujoč trg z energijo pa bo zagotovil konkurenčne cene energije, kar bo po našem mnenju, mnenju predlagatelja zakona imelo pozitiven vpliv, tako na gospodinjstva, kot na slovensko gospodarstvo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK SAMO BEVK: Hvala lepa gospod državni sekretar mag. Kumer za vašo uvodno predstavitev. Poprosil vas bom tudi na koncu predstavitve, da pokomentirate stališča in predstavitve na današnji javni predstavitvi mnenj. Čas bomo imeli na šahovski uri in ko bo padla zastavica po 5 minutah, bom poprosil govornika, da sklene svojo misel, vse v stilu svetovnega prvenstva, ki ravnokar poteka med Anandom in Carlsonom v Indiji.

Prvi se je k razpravi na današnji javni predstavitvi mnenj prijavil gospod Matjaž Vodušek, Sodo d.o.o. Pripravi pa naj se gospa Meta Duhovnik, Slovenski inštitut za revizijo.

Izvolite gospod Vodušek, prosim, če stopite za govorniški pult.

MATJAŽ VODUŠEK: Hvala lepa gospod predsednik.

4. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) Spoštovane, spoštovani, lepo pozdravljeni.

V tej javni predstavitvi mnenj se bom osredotočil na 133. člen Predloga energetskega zakona, in sicer bom na začetku poudaril, da govorimo o finančnih posledicah sprejetja 133. člena v predpisani obliki, in sicer v višini 10 milijonov evrov, za toliko manj investicij v elektroenergetski sistem.

Govorimo o omrežnini za priključno moč. Par besed o omrežnini za priključno moč, ker verjamem, da ni vsak osredotočen kaj to je. Omrežnina za priključno moč je bil zmeraj namenski vir, katerega je plačal vsak odjemalec, pa naj si gre to za fizično ali pravno osebo v Republiki Sloveniji. S tem virom smo pokrivali povečanje ali izgradnjo priključkov in smo ga eksplicitno investirali, torej je bil namenski investicijski vir. Da bo zadeva plastična kako to uporabljamo, bom dal primer podjetja v Republiki Sloveniji kije šlo v stečaj. Že sama po sebi je to neprijetna situacija in predvsem zaradi izgube delovnih mest. Na lokaciji tega podjetja je delovalo več pravnih subjektov. Te pravne subjekte je bilo potrebno urediti v zaključenem in gospodarskem kompleksu. Govorim o območju tovarne dušika Ruša in o območju zaključenega gospodarskega kompleksa, kjer je delovalo preko 15 pravnih oseb in zaposlovalo nad 100 oseb. Zadeva je bila učinkovito in uspešno zaključena.

Mogoče v nadaljevanju dam še par primerov teh kompleksov teh rešitev. Elektokovina Maribor, Atmon, poslovna cona Komenda, stanovanjsko naselje Borovnica, peko 300 stanovanj se je priključilo. Torej sem uvodoma poudaril, namenski vir za priključitev za širitev omrežja. Eden od. Stanovanjske naselje Preserje, 100 stanovanj. To je že rešeno. Omeniti je potrebno še cca 300 transformatorskih postaj v tuji lasti - teh 10 milijonov bomo zelo zelo potrebovali - ki imajo status javnega distribucijskega omrežja in območja ZGK-jev, ki nimajo lastnega dostopa do prenosnega omrežja. Naj naveden še izgradnjo RTV ... Mengeš in še bi se našlo kaj. Vse temi lokacijami se bo omogočila priključitev fizičnih in pravnih oseb v nekem doglednem času.

Hkrati bom navedel še primer Krke. Gre za uspešno podjetje, gre za aktivnosti, ki so v teku in iz tega naslova

izgubljam vir, sistem izgublja vir. Sprašujem se, kako bomo to reševali. Najbrž se bo našla rešitev, vendar z zakasnitvijo, s težavami, zato je potrebno premisliti ob sprejemanju tega energetskega zakona. Za zaključek naj strnem sledeče. S predlaganim energetskimi zakonom in njegovim 133. členom odjemalci še zmeraj plačujejo omrežnino za priključno moč, še zmeraj, vendar namenskosti tega sredstva ne bo več. Sistem zaradi tega ne bo pridobil, ampak se bo ta prispevek zлил za omrežnino namenjeno za pokrivanje stroškov delovanja sistema, stroški storitev materiala, stroški plač ne nazadnje in drugi stroški tekočega poslovanja. Zato predlagamo, da Državni zbor sprejeme predlagani amandma, s katerim ohranja investicijsko namembnost tega vira, saj s tem investiramo eksplicitno omrežje, torej omrežje v državni lasti, v nasprotnem primeru izgubimo 10 milijonov virov letno, ki ga ne bo možno kar tako nadomestiti. S tem izgubljam vsi, predvsem pa uporabniki omrežja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK SAMO BEVK: Hvala lepa tudi vam. K besed pa vabim gospo Meto Duhovnik. Pripravi pa naj se gospa Irena Praček iz Javne agencije Republike Slovenije za energijo.

MATEJA DUHOVNIK: Zahvaljujem se za besedo. Prihajam iz slovenskega inštituta za revizijo. Moja priporočila ali pa pripombe, javno mnenje, se nanašajo na

5. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) računovodske rešitve v energetskem zakonu in ker to pretežno ni prioriteta vas tukaj prisotnih, bom razmeroma kratka, glede na to, da smo kot slovenski inštitut za revizijo predložili razmeroma podrobne pripombe na ta predlog energetskega zakona.

Mi inštitut, se že leta trudimo kot institucija z javnimi pooblastili, da bi nekako tudi v energetskem zakonu uveljavili oziroma uzakonili nek normalen okviru računovodskega poročanja, ki bo skladen, ali s slovenskimi računovodskimi standardi, ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Ker se konstantno, ne glede na naše pripombe, ki jih pišemo iz predloga v predlog zakona, nekako te rešitve postavljajo tako, da odstopajo od uveljavljenih rešitev na računovodskem področju, se pojavlja en kup problemov, tako pri računovodij, ki vodijo računovodstvo, pa so ves čas v dilemah, katere rešitve uporabiti, kot tudi pri revizorjih, ki kasneje revidirajo te računovodske izkaze in imajo te dileme, da ne morejo izraziti mnenja o resnični in poštenih predstaviti v skladu s temi okviru računovodskega poročanja, ki jih pri nas predpisuje Zakon o gospodarskih družbah. Zato je to moje mnenje nek poziv, da se tudi v energetskem zakonu posveti ustrezna pozornost tem računovodskim rešitvam, ker na koncu koncev je treba vedeti, da informacija v računovodskih izkazih služi tudi kot podlaga za sprejemanje odločitev. In če ta informacija, kot bi morala biti, potem so tudi odločitve sprejete na njeni osnovi napačne. Gre za to, da te računovodske rešitve, ki so unesene v energetski zakon omogočajo knjiženje tudi takih poslovnih dogodkov, ki dejansko niso nastali v obliki, kot so potem računovodsko predstavljeni.

Tako da ta moja predstavitev je bolj nek srednjeročni ali pa dolgoročni poziv, da se na tem področju zadeve uredijo in da se pri uveljavljanju rešitev na tem področju pritegnejo tudi institucije z javnimi pooblastili s tega področja, kot je recimo Slovenski inštitut za revizijo v slovenskem prostoru. Hvala lepa.

PREDSEDNIK SAMO BEVK: hvala lepa tudi vam. K besedi pa vabim gospo Ireno Praček iz Javne agencije Republike Slovenije za energijo. Pripravi naj se gospod Bojan Horvat, Energija plus d.o.o. Maribor.

IRENA PRAČEK: Spoštovani! Tretji paket evropske zakonodaje, ki ga prenaša predlog energetskega zakona, v slovenski pravni red je prinesel tudi bistveno povečane vloge regulativnega organa za energijo, kar je v Sloveniji Javna agencija Republike Slovenije za energijo. To povečanje vloge se kaže ne le v bistvu na povečanem številu nalog in pristojnosti, te so namreč več podvojene, pač pa tudi v bistveno okrepljeni neodvisnosti regulativnega organa, ki mora delovati neodvisno ne le od tržnih interesov, pač pa mora, kot pravite direktivi odločati neodvisno od kateregakoli političnega organa.

Agencija za energijo meni, da te zahteve obeh direktiv za področje elektrike in zemeljskega plina, predlagani EZ1 izpolnjuje. Predlog zakona v celoti ureja vse številne regulatorne naloge, ki jih zahtevata direktivi in ostali

akti tretjega paketa. Te naloge tudi podrobno ureja, tako da agencija meni, da so določbe zakona dovolj operativne in izvedljive. Tako predlog zakona podrobno ureja metodologijo za določitev in obračun omrežnine, na podlagi česar bo lahko agencija sprejela tak akt o določitvi omrežnine, ki bo zagotavljal, da bo omrežnina v celoti namenjena izvajanju javne službe in da morebitnih presežkov ne bo mogoče prelivati v prevelike dobičke operaterjev. Prav zato zakon deloma odstopa tudi od splošnih pravil vodenja računov in zelo pomembno je, da ta posebna ureditev v zakonu ostane, kot je zapisano v predlogu zakona. V zvezi s tem ni mogoče podpreti predlogov kakršnihkoli drugačnih, saj bodo omogočali prelivanje presežkov omrežnine v prevelike dobičke operaterjev in s tem posledično povečali tudi breme na samega porabnika, saj se bo zaradi tega morala omrežnina dvigovati.

Agencija s tretjim paketom dobiva tudi številne pristojnosti v zvezi z zagotavljanjem konkurenčnosti trgov na področju energije. Predpisi EU širijo naloge neodvisnega regulativnega organa tudi na tržno področje energetike, kar je novost, tako da niso omejene več le na področju reguliranih dejavnosti javnih služb, kot je bilo to urejeno do sedaj. Ne le da so okrepljene in povečane dosedanje naloge v zvezi s spremljanjem konkurenčnosti trga električne energije in zemeljskega plina, agencija postaja tudi

6. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) organ pristojen za nadzor nad kršitvami konkurence na energetskih trgih po neposrednih uporabnih predpisih EU, na primer po uredbi o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga. V zvezi s temi nalogami dobiva agencija številna nova pooblastila za posredovanje na trgu, kot je na primer obvezna sprostitev ustreznih količin električne energije ali zemeljskega plina in njihova nediskriminatorska ponudba na trgu. Program sprostitve električne energije ali zemeljskega plina in obvezna dodelitev pogodbenih pravic. Vsi ti ukrepi zahtevajo, da agencija zagotavlja konkurenčnost na trgu električne energije in zemeljskega plina in pri izvajanju svojih pristojnosti sodeluje z organom za varstvo konkurence, torej z agencijo za varstvo konkurence. Zato je okrepljen tudi funkcija nadzora agencije. Ta nadzor je v svojem bistvu inšpekcijski nadzor, saj predlog EZ1 določa, da se nadzor Agencije nad izvajanjem določb zakona s področja trga z elektriko in zemeljskim plinom ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov uporablja določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor. Predlog zakona v zvezi s tem tudi zelo natančno našteva pooblastila agencije v zvezi z izvajanjem inšpekcijskega nadzora, s čimer daje agenciji na razpolago ustrezne pravice do preiskovanja, ki jih zahtevata direktivi. Predlog zakona s tem v zvezi z inšpekcijskim nadzorom ustrezno rešuje tudi vprašanje razmejitve pristojnosti z energetske inšpekcije. Ob naložitvi vseh teh novih obsežnih nalog, pa predpisi tretjega paketa energetske zakonodaje zahtevajo tudi okrepljeno neodvisnost agencije, kot nacionalnega regulativnega organa. Direktivi posebej določata, da morajo regulativni organi odločati neodvisno od kakršnihkoli drugih javnih in zasebnih interesov. Direktivi tudi jasno zahtevata, da agencija pri izvajanju svojih nalog ne sme sprejemati neposrednih navodil vlade ali kateregakoli drugega organa, zato je še posebej poudarjena neodvisnost v razmerju do izvršilne oblasti. Direktiva posebej omenja, da je dopusten sodni ali parlamentarni nadzor v skladu u ustavnim pravom držav članic. Predlog zakona zato predvideva, da je zoper odločitve agencije v posamičnih zadevah mogoče vložiti upravni spor, na drugi strani pa ustanoviteljske pravice v razmerju do agencije izvršuje Državni zbor. Direktiva tudi zahteva, da mora biti neodvisni regulativni organ samostojen pri porabi sredstev in razpolagati z zadostnimi človeškimi in finančnimi viri za izvajanje svojih nalog. Predlog EZ1 ima glede na naveden zahteve direktiv podrobne statusne določbe o Agenciji za energijo, ki zagotavlja tak neodvisni položaj, tako glede pravnega statusa imenovanja sveta agencije, ter direktorja, zagotavljanja človeških in materialnih virov, kot tudi glede izvajanja nalog ter pristojnosti.

PREDSEDNIK SAMO BEVK: Prosim, če lahko sklenete misel.

IRENA PRAČEK: Te posebne določbe so nujno potrebne, ker splošna pravna ureditev javnih agencij ne zagotavlja neodvisnega položaja nacionalnega energetskega regulatorja, ki bi ustrezal navedenim zahtevam direktive. Hvala lepa.

PREDSEDNIK SAMO BEVK: Hvala lepa tudi vam. K besedi vabim gospoda Bojana Horvata, Energija plus d.o.o. Maribor. Pripravi pa naj se Karl Lipič, Zveza ekoloških gibanj Slovenije.

BOJAN HORVAT: Spoštovane in spoštovani. V Energiji plus že od vsega začetka pozorno spremljamo nastajanje novega energetskega zakona. Zavedamo se, da je prilagajanje zakonodaje s sprememba v okolju in razvoju na posameznih področjih nujno in predvsem koristno za vse, ki se jih konkretno zakon tiče. Zato smo se v različnih fazah nastajanja aktivno vključevali, predvsem s predlogi kako urediti posamezna področja, ki jih posamezna poglavja zakona urejajo.

Ker smo eden izmed pomembnih udeležencev dobavitelja na energetske trgu v Republiki Sloveniji, smo osnovno pozornost posvetili predvsem tistim delom zakona, ki urejajo odnose med udeleženci na trgu elektrike, plina in toplote.

Kot eden izmed velikih zavezancev po sedanjem zakonu pa nas je zanimalo tudi področje učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije. Ko je bil zakon zrel za javno obravnavo, smo se vanjo aktivno vključili s pripombami in predlogi, ki bi po našem prepričanju nekatera osnovna načela, ki jih je pripravljavec zakona posebej izpostavil tudi učinkovito zagotavljali. Gre predvsem za načelo stroškovne učinkovitosti, načelo enakega obravnavanja, načelo preglednosti, načelo varstva potrošnikov in načelo konkurenčnosti. Žal, pripravljavci zakona za naše predloge in predloge tistih, ki podobno mislijo ni imel posluha. Za kaj gre oziroma kaj smo predlagali.

V predlogu zakona se poskuša izenačiti gospodinjstva, kot posebno skupino odjemalcev z novo skupino tako imenovanih malih poslovnih odjemalcev, katerih definicija je naslednja. Mali poslovni odjemalec je negospodinjški odjemalec, ki ima manj kot 50 zaposlenih in letni promet na

7. TRAK: (šv)

(Nadaljevanje) letno bilančno vsoto, ki ne presega 10 milijonov EVROV. Že v osnovi takšna definicija odpira en kup vprašanj, ki so kdo in na kakšen način se bo ugotavljalo koliko ima kdo zaposlenih na kateri dan se bo to ugotavljalo itn.. Ali bodo dobavitelji postali še revizorji in podrobno pregledovali poslovna poročila ki jih nekateri niti javno ne objavijo. Tovrstne ureditve v drugi primerljivih državah ne poznajo. Gre za enako obravnavo neenakih subjektov. Ključni argument zakonodajalca, da je mali poslovni kupec tisti ki plačuje za električno energijo bistveno več kot ostali kupci, seveda ne drži. Dejstvo je, da se električno energijo kupuje po tržnih in med posameznimi ponudniki primerljivih cenah. Na trgu je dovolj konkurentov in posledično tudi izbire. Naslednja tovrstna zadeva je uvajanje termina redni cenik kjer je definicija naslednja. Redni cenik pomeni cenik za določen tip odjemalcev gospodinjstev poslovnih oziroma podskupine poslovnih ki velja za vse ki sklenejo pogodbo o dobavi z dobaviteljem za dotičen tip odjemalca z izjemno akcijskih oziroma paketnih cenikov in je vanj vključenih najmanj 10% in najmanj tisoč odjemalcev pri posameznem dobavitelju. Poleg tega da ima takšna definicija lahko za posledico zapiranje trga in zmanjševanje konkurenčnosti kar bi pomenilo manjšo izbiro in višje cene za končne odjemalce se tudi v tem primeru odpira kar nekaj vprašanj. Na primer kaj bo v primeru akcije na katero bo takšen odziv da bodo ti kriteriji ki so tam postavljeni preseženi. Torej več kot 10% in več kot tisoč odjemalcev se odzove na akcijo. Ali potem to ni več akcija. Ali bo potrebno potem akcijski cenik spremeniti. Če je odgovor da potem se odpira vprašanje zavajanja potrošnikov. in tako dalje in tako naprej. Seveda tovrstne zadeve imajo za posledico tudi precejšnje globe. Po drugi strani pa pri tem gre v smislu konkurenčnega prava za nepotrebno postavljanje vstopnih ovir saj bi s tem defakto potenciali mnogim konkurentom onemogočili vstop na slovenski trg. Takšna ureditev je vsaj po naših preverjanjih unikum v EU. V povezavi s tem je tudi prepoved zaračunavanja pavšalnih stroškov za dobavitelje električne energije na rednem ceniku ki jo zakon obravnava v 46. členu v 10 alineji iz pojasnil zakonodajalca k predmetni določbi ki predstavlja prepoved zaračunavanja pavšalnih stroškov za dobavitelja električne energije nar rednih cenikih je razvidno da je temeljni argument za potencialno vključitev predmetnega člena v energetske zakon zasledovanje načela transparentnosti. Jasno postavljene cene za jasno dogovorjene storitve. Vendar pri tem ni povsem jasno kako naj bi in če sploh prepoved zaračunavanja pavšalnih stroškov doprinesla k večji transparentnosti na trgu z električno energijo. Dejstvo je da bo ravno prepoved prikaza pavšalnih stroškov na računu odjemalcev omogočala izigravanje na čelu transparentnosti jasno postavljene cene za jasno dogovorjene storitve. Argument daje prepoved zaračunavanja pavšalnih stroškov nujna iz razloga do primerjalnih cen s čimer predvidevamo da je mišljen primerjalnik ponudb javne agencije RS za energijo, pavšalnih stroškov ne vsebuje nesmisel in dokazuje v tem primeru ne gre za problem neustrezne zakonske ureditve ki bi narekovala potrebo po spremembah kajti

večjo transparentnost bi bilo mogoče zagotoviti že s samo vključitvijo pavšalnih stroškov naveden primerjalni cenik."

PRESEDNIK SAMO BEVK: Prosim če lahko sklenete misel.

BOJAN HORVAT: V glavnem če sklenem prepričani smo da zakonodaja ne sme biti namenjena temu da delovanje trga zakomplicira uvaja dodatne postopke, preverjanje in administrativnega uvrščanja odjemalcev v različne ne jasno opredeljene skupine kar ima lahko za posledico pojav dodatnih sporov in seveda primerov na sodiščih ki so že danes preobremenjena z drugimi zadevami. Zato predlagamo, da se naše pripombe in predlogi do druge obravnave upoštevajo predvsem zaradi bolj enostavnega in transparentnega delovanja trga z energenti za katerega smo prepričani da že danes dobro deluje."

PRESEDNIK SAMO BEVK: Hvala lepa. K besedi pa vabim gospod Karla Lipiča z zveze ekoloških gibanj Slovenije. Pripravi pa naj se gospod Ferdinand Gubina.

KARLO LIPIČ: Dober dan lepo pozdravljeni. Prihajam iz zveze ekoloških gibanj nevladne okoljske organizacije ki ima status društva v javnem interesu in na področju energetike deluje in nas spremlja to dejavnost že 21 let. V pisni obliki smo odgovorili na drugo, četrto, peto, sedmo, osmo in deveto vprašanje in ga ne bi posebej poudaril. Ustavil bi se pa na drugem vprašanju in pa na vprašanju 9. drugo vprašanje govori o prednostnih in pa pomanjkljivostih energetske politike, energetske industrije in

8. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) mi smo nekako jaz sem začrtal tri prednosti in pa tri pomanjkljivosti. Zdaj naše stališče je, da že sedaj zadostna samooskrba z električno energijo v Sloveniji in da dejansko ob izgradnji termoelektrarne Šoštanj bloka 6, ki ga v zvezi ekoloških gibanj podpiramo ob izgradnji hidroelektrarn na reki Savi, ki jih tudi podpiramo, in pa seveda alternativnih virih energije, ki prihajajo tako sončna, geotermalna, vetrna, izraba plina, ki je pravzaprav še vedno premalo rabljena, ampak jo bomo dejansko mogli še v večji meri rabi tudi z tudi južnim tokom pa mislim navsezadnje tudi plin bomo mogli pripeljati tudi po morju in pa seveda z bio plinarnami, ki pa pravzaprav imajo seveda svojo omejitev in jih je mogoče ta trenutek že preveč. Namreč zakaj to poudarjamo. Novi apetiti oziroma posegi več električne energije poleg teh naštetih pomeni tudi grobe posege v prostorov Naturo 2000 in pa seveda rodovitno zemlji in dejansko moramo dati na tehtnico ali bomo mi dejansko elektriko izvažali na račun kvalitete življenja, ali pa dejansko bomo samozadostni. Mislim da smo samozadostni in to politiko bi mogli seveda tudi držati. Mi rabimo vse štiri stebre v kateri je tudi četrti stebel plin. Kot drugo o pomanjkljivostih pa mi smo že od leta 2010 do 2012 opozorili na razbitost nosilcev energetske politike in naše mnenje je, da bi v Sloveniji mogli voditi enotno politiki znotraj teh obeh stebrov in o tem bi po mojem kazalo ponovno spregovoriti. Kar se tiče izgradnje nuklearke, mi smatramo, da nuklearka mora delovati do svojega izteka, to pomeni, do leta 2023, do leta 2043 pa smatramo, da je ta odločitev preuranjena in nestrokovna, ob vseh teh okoljskih problemih, ki so spremljali Černobil pa seveda Fukušimo in tako naprej, je naše mnenje, da pravzaprav v slovenskem prostoru izgradnja drugega bloka je nerealna, predvsem pa opozarjamo na enostransko kampanjo za gradnjo tega bloka, in na neodgovornost dejansko nikjer ni upoštevana Arhuška konvencija, volja ljudi. Na drugi strani mam pa istočasno na področju Posavja neizgrajeno odlagališče za nizke pa radioaktivne odpadke, kjer more tudi nekdo dogovarjati, zakaj dejansko še vedno smo na začetni fazi, kljub temu, da je bilo ogromno rečenega. To je seveda tudi tehnični problem, ali bo podzemno ali nadzemno, mi podpiramo nadzemno varianto, smo tudi bili s kraji Spodnjega, starega grada in Vrbine v Franciji, mislim, da moramo se zgledovat tudi po Francozih. In zlo pomembno je tudi področje neorganiziranih sevanj, namreč opažamo, da dejansko nosilci energetske politike ne upoštevajo ustave RS, zakon o varstvu okolja predvsem pa Arhuške konvencije, da dajo ljudem premalo možnosti, da s svojimi pripombami, pobudami in zahtevami razrešujejo to problematiko. Primer je gradnja daljnovodov v Cirkovci - Pince in smatramo, da tudi ta problem še zdaleč ni razrešen, namreč ni dovolj dvakrat 400 kilovoltno 35 metrska oddaljenost. Moramo slediti evropskim merilom in najmanj na razdalji 40 do 50 metrov imamo 40 objektov poseljenih ne pa samo 2, in dejansko bo treba prisluhniti ljudem in

ta enostranska politika je škodljiva. Ljudje bomo pa pustili daljnovode, da bodo zboleli in to ni dobro. Mi bomo vztrajali na tem, da sledimo evropski direktivi in da se tudi slovenska zakonodaja iz leta 96 na let področju popravi. Zaključujem pa še z dvema mislima. Namreč pri točki 9 v Zvezi ekoloških gibanj nasprotujemo subvencionirani porabi bio mase za pripravo toplote in za so proizvodnjo toplote in elektrike. Sežig biomase je emisijsko sporen, saj emitira velike količine prašnih delcev, ogljikovega dioksida itn.. To je stvar, o kateri bi mogli prav tako spregovoriti, imamo cela področja Slovenije, primer Muska Sobota, ki dejansko je na kuriščih individualnih in to je eden od problemov, ki ga bomo mogli seveda reševati. In na koncu v Zvezi ekoloških gibanj predlagamo, da se vlada odpove energetskega zakonu predvidenih dajatev na toploto, že sedaj plačujemo ekološko takso za ogljikov dioksid, energetski prispevek za racionalno rabo energije, trošarino za energente namenjeno pogonu strojev, zdaj se že uvaja.

PRESEDNIK SAMO BEVK: Boste končali lahko to misel.

KARLO LIPIČ: Pa uvaja že za proizvodnjo v obliki

9. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) trošarine energetske dajatve. Oblika še ni določena. Hvala.

PRESEDNIK SAMO BEVK: Hvala lepa tudi vam za govorniški pult pa vabim gospoda Ferdinanda Gubino, pripravi pa naj se gospod Giani Brečevič, Irevade inštitut.

FERDINAND GUBINA: Spoštovane gospe in gospodje, jaz bi govoru nekaj o tehnoloških predpisih z elektrotehniškega področja, v tem smislu dal predlog elektrotehniška zveza pri pisanju tega zakona. V čem je problem. Problem je, da imamo okrog 50 tehniških predpisov, ki so stari od 40, 45 pa do 20 let. Torej veste kaj pomeni v tehniki, ko se tehnologija močno spreminja in da je treba nekaj narediti. In odgovor na naše predloge je bil, da pravzaprav pooblastilo mi smo predlagali, da bi ministrstvo dali oziroma o zakonu dali pooblastili tehničnim zvezam na področju strojništva, elektrike itn. nek mandat, da bi lahko pripravljali obnovljene tehnične predpise. Vendar odgovor je bil, zveze se ne da ta pooblastilo o strokovni zvezi se ne da izvesti tako enostavno. Poglejte Nemci so leta 33, 1933, a veste kdo je takrat vladal dalje pooblastilo nemški elektrotehniški zvezi, da skrbi za predpise in standarde, enako je tudi v Avstriji in mislim, da se ne da tako enostavno, da je to izgovor ampak govorijo temeljijo na napačnih predpostavkah. Kajti govorijo, da nosilec je ministrstvo in vlada, to je res, seveda. Saj naš predlog ni bil, da bi zveze delale, podpisale in sprejemale podpise. Ampak da jih pripravijo ustrezno, ker tu pravi, da recimo za obrazložitev predpisov pristojni zakonodajalec. Si predstavljate, zdaj imamo že 22 let in niti enega predpisa niso obnovili, nismo obnovili in govori o tem, da je predpise pravzaprav naj je dogovoren tudi inšpektor. Inšpektor recimo, če pride do nečesa v proizvodnji elektro energije kakega problema se lahko nasloni na takšen predpis, 40, 45 let star in njihova naloga tudi ni, da bodo pisali predpise. Zakonodajalec, kako naj zakonodajalec nekaj napiše, ko npr. samo za en predpis imamo tudi po 100 standardov. Standard je pa včasih takšen kot doktorat, 100 strani ali pa še več. Mislim to je popoln nesmisel in predvsem vidim tu problematiko, da nerazumevanje s strani pravnikov, smo vprašali tam službo za zakonodajo, so rekli ja mi mammo tehnične predpise pod absolut, to se pravi, zastarele. Problem je tudi pri oblikovanju izrazov. Ko se piše predpis, je treba oblikovati nove izraze, kajti tehnologija in tehnika gresta naprej. In pol pa imate recimo power plant je močnasta rastlina, ne elektrarna ali pa kaj takega. Tako da imamo problem, kako pravzaprav obnoviti te tehnične predpise. Mi se s tem bojujejo z ministrstvi že 8 let in rezultat nič. Do leta 5, 2005 so vsi predpisi, ki so recimo podjetja ali pa združenja naredila romale v okrogel predal. In tako mislim da ne gre in bi blo nujno bi blo treba nekaj narediti tudi v zakonu, da bi te stvari lahko teklo, tu se še problem tehnične smernice. Naši predpisi se po smernicah EU pišejo tako, da je zagotovljena varnost in pa ekonomičnost, se pravi glavne stvari. Tehnične same zadeve pa mi smo predlagali, da se tehnične smernice recimo gradbeniki imajo tehnične smernice, ker se natančneje naredi pregled še vseh 100

10. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) predpisov, in tega ne more dati torej ne more posredovati vlada ali pa ministrstvo, ker takšno tehnično smernico je treba pisati dve leti, predno se inženirji strinjajo, da je to, da se prevedejo vsi izrazi itn.. Ker recimo primer je Ministrstvo za delo itn. je napisalo nek predpis o nevarnosti prej električnega toka, o nevarnosti električne energije, kar je totalen nesmisel. kar ubija je tok. I kvadrat tok na kvadrat krat r krat čas je energija, ki steče, ampak glavni je tok. Skozi mene lahko teče tudi mega vatna ura če teče sto let ne bom nič občutil. Torej mislim, da bi morali v tem zakonu definirati kdo je skrbnik za te predpise ne samo ugotovit mi smo skrbnik, ker ministrstvo nima nobenega denarja praktično za to, da bi obnovila predpise in mi delamo pa pač kot društvo posebnega pomena ampak nimamo nobenih podpor. To je civilna družba. In če mi pripravimo predpis in ga damo ministrstvu, da ga oni predelajo pač obdelajo in sprejmejo je to ta prava pot in to smo predlagali vendar tega niso sprejeli v tem zakonu. Kar se mi zdi, da gremo po poti, da bomo še naslednjih 40 let ne imeli nobenih tehničnih predpisov. Inšpektorji se bodo pa lahko naslanjal na take 100 let stare predpise. Hvala lepa.

PREDSEDNIK SAMO BEVK: Hvala lepa tudi vam. K besedi vabim gospoda Gianija Brečeviča. Izvolite za govorniški pult. Pripravi pa naj se gospod Đorđe Žebeljan, holding slovenskih elektrarn.

GIANI BREČEVIČ: Spoštovane gospe in spoštovani gospodje. jaz se bom dotaknil vprašanje, ali je smiselno podeljevanje subvencij za obnovljive vire energije na območjih, kjer so ustrezno urejeni daljinski sistemi. Namreč dejstvo je, da kot posledica pridobitve nepovratnih finančnih sredstev za naložbe v obnovljive vire energije, se novogradnje ne priključujejo na obstoječa omrežja za oskrbo z daljinsko toploto ali zemeljskim plinom, še več. Posamezni odjemalci pa se odklapljajo od organiziranih sistemov. V prihodnosti zanesljivo lahko pričakujemo, če bo seveda se ta praksa se nadaljevala, da se bo povečal trend odklopov, kar bo negativno vplivalo na izkoriščenost, učinkovitost ter ekonomiko obratovanja obstoječih omrežij in bodo posledično tudi zagotovo višji stroški tudi za končne odjemalce. Po našem mnenju izjemnega pomena za zagotavljanje konkurenčnosti vseh virov energije je odločitev, da ne podvajamo, ne podvajamo izgradnje energetskih sistemov iz umeščanja obnovljivih virov energije na območjih, kjer so že zgrajeni visoko učinkoviti daljinski sistemi ogrevanja ali distribucijska omrežja zemeljskega plina. Namreč po kriterijih ekonomske upravičenosti je smiselno, bio maso ko smo tut prej slišal prednostno uporabljati kot nov vir energije v daljinskih sistemih ogrevanja, v manjših dislociranih naseljih ali v individualnih kuriščih, ki nimajo na voljo drugih organiziranih sistemov. Na območjih, kjer je gospodarska javna infrastruktura za daljinsko ogrevanje ali oskrba z zemeljskim plinom že zgrajena bi bilo potrebno višino pridobljenih nepovratnih finančnih sredstev za naložbe v obnovljive vire energije zmanjšati ali celo odpraviti. S postavitvijo omejitev za onesnaževanje zraka s prašnimi delci seveda v občinskih teh odlokih, in sistemov rednih meritev emisij iz kotlovnice nad lasno bio maso bi se morala doseči ustrezna kakovost zraka v urbanih središčih. po našem mnenju tudi bi bilo potrebno oblikovati bi se morala torej nova ustrezna podpora shema, za proizvodnjo električne energije is so proizvodnje, ki bo omogočala ekonomično proizvodnjo v napravah so proizvodnje za daljinsko ogrevanje tudi po 10 letih obratovanja. Namreč življenjska doba teh objektov je seveda daljša

11. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) 15 mogoče 20 let in skratka bo potrebno revidirati tudi v tistem po 10 letih tudi podporno shemo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK SAMO BEVK: Hvala lepa tudi vam za razpravo je na vrsti gospod Đorđe Žebeljan. Pripravi pa naj se gospod Peter Kralj Gejzir d.o.o.

ĐORĐE ŽEBELJAN: Lep dober dan. Pozdravljeni. Govorim v imenu skupine HSE, kot ene od izvajalk največjih investicij v Sloveniji. Skupina HSE lahko povem v svojem imenu in v imenu kolegov, ki smo prisotni, da podpiramo sprejetje novega energetskega zakona, apeliramo pa na državni zbor in tudi na pripravljavce ker vsak zakon tako dober se lahko zelo slabo izvaja oziroma slab zakon se lahko tudi dobro izvaja. DA v resnici energetski zakon naj pomeni konsenz in kot določeno stabilnost v energetski politiki oz. v energetskem pravnem

okviru. Kot samo dobro veste vsaka naložba ki se pripravlja se pripravlja 10 let, deluje približno 50 do 100 let. Samo ni treba dosti komentirati, da je potrebno za to v resnici imet stabilen pravni okvir. Podpiramo tudi, da se čim prej ob samemu zakonu sprejemajo tudi ključni dokumenti, ker sam zakon brez podzakonskih aktov, brez ključnih referenčnih dokumentov energetskega koncepta Slovenije, državnega razvojnega energetskega načrta je v resnici bolj ali manj mrtva črka na papirju. Če bomo imeli novi zakon pa stari nacionalni energetski program iz leta 2004 ne vem če smo kaj dosti naredili. V skupini HSE podpiramo tudi uvedbo in poenotenje politike glede na da rečem vzdržnosti na način glede distribuiranih delov proizvodnje. Zakaj. Distribuirani deli proizvodnje niso namenjeni temu, da dosežemo kvote EU, ampak da je na cenovno sprejemljiv način podpirajo in prispevajo k zanesljivosti oskrbe Slovenije z električno energijo. Nikakor ne sme biti to v resnici samo priložnost za hiter zaslužek ampak mora biti predvsem to energetski objekt, ki omogoča proizvodnjo in oskrbo porabnikov z električno energijo. Trenutno smo vsi deležni bi reku zelo zanimivih cen na trgih z električno energijo deležni smo tudi, da določene države uvajajo mehanizme za kompenzacijo nizkih preizkih cen električne energije, to vem da uporabniki neradi slišijo, ampak agencija električne energije mora omogočati reprodukcijo in izgradnjo novih naprav, brez subvencij. Opozorili bi tudi na en segment zakonu, ki smo dali v amandmaju ampak ni bil upoštevan, predvsem pripravlja se in pričakuje se, da bo potrebno imeti potrdilo iz vzorov za vsak vir ne samo obnovljiv vir. Vir katerikoli bo. Nuklearna, termo, hidro, tudi znotraj termo bodo mogoče začeli delit možnosti bi rekel ali z nizkim, visokim, srednjim izkoristkov, tako da apeliram še enkrat, da bi se amandmaji, ki smo jih na tem področju pripravili, ki omogočajo transparentno, pregledno pridobivanje potrdil izvotov za vse vire električne energije v Sloveniji, proizvedene ne samo za obnovljive, da se sprejmejo, tudi predmet ki bi rad opozoril je, da kot vidimo, da se dogaja razmejitev tretjega paketa med prenosom distribucijo in proizvodnjo glede samega omrežja, da se ta bi rekel zadeva izvede z zrnem soli in da ne bi povzročilo dodatnih investicij, ki ne bi bile potrebne in niso v namen zanesljivosti oskrbe ampak bolj zadostitvi administrativnih ukrepov. Naš predlog bi bil, da se razmejitev vseh naprav opredeli v uredbi in ne da se določene zadeve fiksirajo samo v zakonu. Tisto kar bi še želel na koncu dodat, ker vsak energetski zakon nov ima 500 členov, stari je bil petkrat amandmiran, da se ob sprejetju energetskega koncepta Slovenije naredi analiza samega delovanja energetskega zakona in da se do neke mere sprejme zaveza, da bo sprejetju racionalnega energetskega koncepta da se uvede tudi mo

Na dopolnitev oz. revizija ni ravno prava beseda, energetskega zakona, ki ga naj bi državni zbor sprejel. Vsekakor pa apeliram, naj energetski zakon naj ne bo sprejet z navadno večino, ampak z več kot navadno večino, ker če smo povedali na začetku, 60 do 70 let je trajanje enega objekta, mislim da bi rekel, ne moremo živeti v 4 letnem taktu. Toliko bi jaz imel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK SAMO BEVK: Hvala lepa za vaš prispevek k

12. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) pultu pa vabim gospoda Petra Kralja Gejzir d.o.o, pripravi pa naj se Bojan Luskovec, gospodarsko interno združenje. Izvolite beseda je vaša.

PETER KRALJ: Spoštovani, hvala gospod predsedujoči, spoštovane dame, gospodje. Jaz bi najprej dal nekaj komentarja h točki ena, kakšni so razlogi in cilji za sprejem tega zakona. Že na samem informacijskem portalu energetika Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je navedeno, da sta sprememba razloga pisni opomin in obrazloženo mnenje Evropske komisije in odločba ustavnega sodišča Republike Slovenije. Se pravi, mislim, da zaradi tega bi treba bilo malo premisliti. Kljub temu, da je bila vsebina energetskega zakona že dvakrat v javni obravnavi leta 2011 in leta 2012, pa je zakon po našem mnenju še vedno nedodelan se preko 550 členi preobsežen ter posega v materijo, ki bi jo morali obravnavati delno tudi podzakonski akti. Ker v nekaterih delih tudi protežira npr. obstoječe ponudnike na trgu z električno energijo, bo zelo težko prestal ustavno presojo. Kako zelo je zakon celo slovnično in smiselno nedodelan pa pove že primer 4. člena, v katerem opisuje med drugim citat, 20 alineja, nizko ogljikove tehnologije pomeni tehnologije, ki med proizvodnjo toplote in električne energije ne povzročajo emisije ogljikovega dioksida. Konec citata. V takšnem primeru bi bilo pravilno govoriti o brez ogljikni tehnologiji. Zakon je pisan po principu upravnega, samo upravnega sistema prejšnjega režima in kot tak nesprejemljiv. Predlagam, da se zakon umakne, smiselno zmanjša število členov in poveča enoznačnost

celotnega zakona. Pri drugi točki bi dodal še se pravi katere so prednosti in pomanjkljivosti na področju republike Slovenije bi povedal, da Slovenija razen premoga po mojem strokovnem znanju ima ogromne količine ogljikovodikov vsaj zadostne, zraven tega je pa izredno bogata z obnovljivimi viri, predvsem bi ti omenil geo termalno energijo, saj panonski bazen je najperspektivnejše območje Evrope. Zraven tega bi podal še predlog sprememb 37. člena, ki govori o lekkih in sicer prvi odstavek lokalna skupnost sprejema lokalno energetski koncept, kot program ravnanja z energijo v lokalni skupnosti po predhodnem soglasju ministra pristojnega za energijo. Predlagam da se reže ta del stavka po predhodnem soglasju ministra pristojnega za energijo, kajti saj sta oba tako lokalna skupnost kot minister predstavnik oblasti, s tem bi zmanjšali birokracijo in posledično zmanjšali tudi trošenje javnih financ. 126. člen govori o monitoringu kakovosti oskrbe in nadzor monitoringa, bi predlagal, da se drugi alineji doda še stavek, podatke monitoringa sprotno objavlja na svoji spletni strani. Namreč agencija nadzoruje monitoring kakovosti in distribucije pri distribucijskem operaterju pri najemodajalci in vzdrževalci prvega in tretjega odstavka tega člena zakona in ti podatki naj bi bili javni. Kvaliteta dobavljanja energije je malce ekonomska vrednost. Stroji in naprave ob nekvalitetni nabavi energije se lahko hitreje okvarijo, njihova življenjska doba pa je zato lahko krajša. Potem 371. člen podpore za električno energijo iz obnovljivih virov in so proizvodnjo z visokim izkoristkom podpore in sicer druga alineja, kjer govori o podpori se namenja za proizvodne naprave na obnovljive vire energije, ki ne presega 10 megavatov nazivne električne moči, razen za proizvodne naprave za izrabo vetrne energije, kjer je ta meja 50 mega vatov. Tu bi dodali še geo termalno

13. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) energijo. Namreč geo termalne vrtine so tiste, ki pač dajo neko kapaciteto kakršno dajejo in bi bilo zelo neumestno recimo zmanjševati te kapacitete v tem samo tu, da bi se investitor lahko omejil na teh 10 mega vatov. Pri vetrnicah je bistveno enostavnejše. vetrnice se lahko kupijo oziroma zgradijo v takšni moči, kot je dovoljeno. Geo termalnih vrtin pa ne moremo naprej dodajati takšnih oziroma vedeti kakšna bo kapaciteta in zaradi tega je bistveno smotrneje, da se za te geo termalne elektrarne poveča njihova kapaciteta. Hvala lepa.

PREDSEDNIK SAMO BEVK: Hvala lepa tudi vam in k besedi vabim gospoda Bojana Luskavca, gospodarsko interesno združenje EDP, pripravi pa naj se gospod Mitja Terče, Elektro Celje energija d.o.o. Izvolite gospod Luskavec beseda je vaša.

BOJAN LUSKAVEC: Seveda spoštovani predstavljam, sicer sem predsednik uprave elektro Gorenjska vendar v tem trenutku predstavljam mnenje, komentar gospodarsko interesnega združenja distribucijskih petih distributerjev v Sloveniji. Te distributerji skupno zaposlujemo govorim o povsem okroglih številkah tri tisoč zaposlenih, z električno energijo oskrbujemo 930 tisoč odjemalcev v celotne področju Slovenije in upravljamo z omrežjem dolžine 66 tisoč kilometrov, kar je kar 96% vsega električnega omrežja v republiki Sloveniji. Še neka dimenzija. skupni letni investicijski potencial teh družb v omrežje znaša okrog 100 milijonov €, predvidena vlaganja do leta 2022 pa znaša ta številka znaša kar 1,6 milijarde €. Elektro distributerji smo bili pri pripravi zakona EZ1 zelo aktivni. Dialog s pripravljavcem zakona je bil zelo konstruktiven in korekten. vsi predlogi dopolnitev EDP v sklopu javne obravnave so bili strokovno argumentirani in zato tudi v večini upoštevani. Predlog EZ1 zato veliko bolje ureja področje distribucije električne energije kot ta obstoječi stari zakon. Pripravljavec zakona je prvič in resno pristopil k reševanju glavnih izzivov elektro distribucije, kar bo zagotovo omogočilo optimalnejši ter ekonomični sistem se področje distribucije električne energije predstavlja pomemben segment elektro energetskega sistema, ki ima neposreden stik z vsemi prebivalci v Sloveniji. EZ 1 kot prvo in glavno po novem odpira možnost drugačne ureditve gospodarske javne službe sistemskega operaterja. ureditev, ki je bila vzpostavljena leta 2007 z ustanovitvijo SODO d.o., kateremu se je podelila 50 letna koncesija gre s SODO za celotno področje republike Slovenije se je namreč v praksi hitro pokazala kot neučinkovita na kar je opozorila tudi revizija računskega sodišča že v letu 2009. Ponovna podelitev koncesij EDPjem, ki jo je zakonodajalec predvidel v EZ1 pa je tudi po mnenju EDPjev edina realna in ekonomična rešitev ureditve GJ s SODO, s katero zadostimo tako vsem zahtevam računskega sodišča, hkrati pa taka ureditev predstavlja optimalna izhodišča za doseganje kakovostne, zanesljive in varne oskrbe z električno energijo. Ob mnogih pozitivnih učinkih, ki so jih s tako ureditvijo deležne lokalne skupnosti posebej ni potrebno razpravljati. Bolj problematična je vsakršna druga ureditev v smeri centralizacije, kot je bilo to v zadnjih dveh dneh tukaj v tem

državnem zboru in to redno spremljamo tudi zaslediti. Pomembna pridobitev EZ1 je tudi drugačna definicija omrežnine za priključno moč oziroma OPM krajše, ki jo je po novem skozi priznane stroške pokrivanja vzdrževanja, delovanja in razvoja sistema prejmejo distribucijska podjetja. To tematiko smo poslušali tudi s strani prvega razpravljavca, direktorja SODA, namreč EDP morajo za priključevanje uporabnikov predhodno zagotoviti dovolj zmogljivo omrežje in pravilno je, da skozi neko vrsto priključnine dobijo tudi te stroške povrnjene. Slednja ureditev je nenazadnje uveljavljena tudi pri priključevanju na druge komunalne priključke, ki tvorijo gospodarsko javno službo. Oziroma javno infrastrukturo se opravičujem. Omrežnina za priključno moč

14. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) je bila tudi tema teh dveh dni razprave tukaj v tem prostoru. V smislu, da z novo definicijo omrežnine za priključno moč distribucijski sistem izgublja del sredstev, ki jih bomo morali pri priključevanju dodatno pokriti sami odjemalci. Nekaj takšnega smo spet spominjam na prvega razpravljavca in naj odločno poudarimo, da to ne drži. Po novi ureditvi se višina mesečnega računa za odjemalca ne bo nikakor spremenila, tudi odjemalec ne bo plačal ne višje položnice, ko se bo priključeval na omrežje. Kot je že razlagal državni sekretar v teh 2 dneh na seja državnega zbora gre samo zato, da pobrano omrežnino za priključno moč ne bo več prejela družba SODO d.o.o. ampak EDP-ji kar je kot sem že prej argumentiral pravilno, saj moramo EDP-ji na omrežju zagotavljati ustrezne investicije, ki v prihodnosti omogočajo, da se uporabniki lahko priključijo na omrežje. Pri tej tematiki omrežnin za priključno moč je pomembno povedati še, da nova definicija ni neka noviteta, ampak je bila zadeva tako urejena in v veljavi še vse do leta 2010. Od 2010 dalje pa sredstev iz pobrane OPM-jev po spletu nesrečnih okoliščin prejema družba SODO d.o.o., konkretno smo že danes slišal gre ca cca 10 milijonov € letno. Vendar večino tega pobranega denarja družba SODO d.o.o. zadržuje na bankah kot je tudi razvidno iz javnih dokumentov oziroma njihovih poročil. Tako v letnem poročilu družbe Soda za leto 2012 jasno piše, da ima Soda kratkoročno finančne naložbe, torej po domače rečeno depozite na bankah v letu 2012 konkretno v višini 22 milijonov in pol. Manjši del sredstev, prej smo slišali naštevane nekih posameznih zametkov elektro energetskih točk območij. Torej manjši del teh sredstev, ki jih je družba Soda sprostila in investirala, so bila namenjena nesistematično.

PODPREDSIEDNIK JOŽE VELIKONJA: Prosim, če sklenete misel.

BOJAN LUSKAVEC: v investicije v omrežju po načelu kdor pride prej melje, kar niti ni presenetljivo, saj družba nima nobenega ustreznega kadra, ki bi lahko načrtno in kvalitetno izdajal investicije v omrežje. Dovolim si tudi izraziti to, z ukinitvijo podjetja Soda ne samo da obdržimo tek 10 milijonov, prihranimo celo 4, kot delovanje Soda nas vse skupaj stane. za konec bi v imenu vseh EDPjev še enkrat se rad zahvalil pripravljavcu zakona za posluh in konstruktiven dialog. Pristopil smo že k pripravi grobih osnutkov sistemskih obratovalnih navodil, ki naj bi bila sprejeta v letu po sprejetem zakonu EZ1. naj povem še to, da ta EZ1, v podporo EZ1 postaja podoben energetskim zakonom, kot jih imajo npr. Avstrija, Nemčija in druge urejene evropske države. Takšen zakon kot ga imamo danes in kot nekateri izpodbijajo določene točke EZ1 se vračamo nazaj med države, kot so na primer Grčija, Ciper, Malta, in Slovenija. Takšen zakon imajo oni tudi danes. Torej pojdimo naprej proti Evropi. Ni ta zakon seveda najboljši za ve vendar se približuje tej ureditvi. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JOŽE VELIKONJA Prosim. Lep dober dan vsem skupaj tudi v mojem imenu. Nadaljujemo z razpravo prijavljenih. Naslednji se je k razpravi prijavil gospod Mitja Terče in ga vabim k govorniškemu pultu. Pripravi pa se naj gospod Dejan Savič iz Green Peacea. Izvolite beseda je vaša.

MITJA TERČE: Hvala. Spoštovani. Sem direktor tretjega največjega trgovca z električno energijo s sto letno tradicijo. Hkrati pa imamo pomembno vlogo na trgu zemeljskega plina in lesne bio mase. Želim vas opozoriti na finančne posledice zakona na državo, na državljane, nato pa bom izpostavil še 3 ključne unikatne pripombe na delovanje trga oziroma posege tega zakona na trg. To so izenačitev podjetij z gospodinjstvi, ukinitve pavšalnih stroškov, omejitev sklepanja dolgoročnih pogodb. Predlagam, da se vse to izbriše iz zakona. Najprej bi rad poudaril, da so v Sloveniji cene elektrike in zemeljskega plina med najnižjimi v Evropi. Cene so nizke predvsem

zaradi nizkih marž nas trgovcev. Medtem ko so omrežnina, davki, prispevki, nabavne cene energije primerljive z evropskim povprečjem. Pavšalna plastična

15. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) ponazoritev tega dejstva in vseh ostalih pripomb se nahaja v posredovanem gradivu. Ta zakon edinstveno v Evropi prepoveduje zaračunavanje določenih elementov gospodinjstvom in podjetjem. Zaradi tega bo država letno dobila 2 milijona € manj DDVja in 8 milijonov manj iz dobičkov državnih podjetij. Podjetje z izgubo nimajo nobene vrednosti in jih bo država prisiljena poceni prodati. Ali bomo poceni plin domačih tajkunov ali tujih multi nacionalk je povsem nepomembno. Pomembno je, da to na dolgi rok zmanjšuje konkurenco na trgu in s tem zvišuje cene in marže na evropski nivo ali pa mogoče celo malo višje. Na področju učinkovite rabe se s tem zakonom predvideva, da bomo morali trgovci doseči enake učinke kot eko sklad in to s svojimi sredstvi, ki jih naj dobimo z višanjem cen energije. To bo podražilo energijo za gospodinjstva in gospodarstva za vsaj 30 milijonov € letno. Hkrati se predvideva še povečanje sredstev za obnovljive vire energije, za cca 35 milijonov. Da o dodatnih stroških energetskih pregledov in izkaznic raje sploh ne govorim. Tega skoraj 100 milijonskega pregleda gospodarstvo in družine ne bomo prenesli. Gremo na naše tri ključne pripombe. Prva je izenačitev malih podjetij z gospodinjstvi. Ta je v nasprotju s svobodno gospodarsko pobudo, zagotovljeno z ustavo in zakonom o gospodarskih družbah. Zakon predvideva različne opredelitve malih podjetij za različne energente. Ene za plin, druge za elektriko, za tretje energente teh omejitev sploh ni. Pri elektriki gre ta opredelitev na poslovanje, pri zemeljskem plinu na porabo. Indicija pri elektriki ni v skladu z EGDjev, priporočili evropske komisije, svetovno banko, OECDjem itd.. Tako je po tej opredelitvi več kot 99% malih podjetij. Ali je res 99% podjetij v Sloveniji opravilno nesposobnih in je samo skoraj 500 podjetij v Sloveniji takšnih, ki ve kakšne pogodbe podpisuje. Tukaj vas želim tudi opozoriti, da v to kategorijo sodi tudi večina javnih razpisov. V zakonu je celo dovolj prostora, da definira redni in akcijski cenik. Definicija je zelo dvoumna in dopušča številne interpretacije. Hkrati zakon agenciji prepoveduje primerjavo vseh cen, ki jih ne definira kot redno. V razlagah jasno piše, da se s tem omejujejo akcije novih dobaviteljev na trgih. Kaj pa je s tistimi manjšimi ponudniki, komunalami, Sevnica, Velenje gospod Meh, Vrhnika, Žirovnica, Škofja Loka, te sploh nimajo tisoč kupcev. Se te ne zaslužijo imeti rednega cenika in primerjave na agenciji. Kaj se dogaja s svobodno gospodarsko pobudo in tržnim gospodarstvom v tej državi. Druga pripomba. Zakon hkrati ukinja fiksne pavšale na rednih cenikih. v Sloveniji so ti le med najnižjimi v Evropi in znašajo manj kot € na mesec. Ti služijo nediskriminiranju velikih uporabnikov z malimi npr. hiš s korcami in pokrivajo stroške enega računa tako za energijo kot za omrežnino. Zakon dovoljuje 2 računa, si res želite imeti doma 2 računa. Zanima me, kako lahko pri omrežnini obstaja fiksni del in variabilni del, na trgu pa je to prepovedano. Tretja vsebinska pripomba. Fiksne cene za več let so povsem normalna praksa v Sloveniji in Evropi. Tako si kupci zagotovijo, da bodo več let imeli znane in ugodne cene. Kar je še posebej pomembno pri menjavi načina ogrevanja in dolgoročnem planiranju stroškov v podjetjih. Zakon omogoča, da lahko vsa gospodinjstva in 99% podjetij kljub podpisani pogodbi za več let po enem letu brez kazni odstopijo od pogodbe. Trgovci smo posrednik med proizvajalci in kupci. Od proizvajalcev ali na borzi terminsko kupujemo energijo za enako časovno obdobje kot jo prodajamo kupcem. mi ne moremo iti na borzo in jokati, u smo se premislili, tako ne gre naprej. Zakonodajalcem tudi ni mar za ustavo. Tako vse te 3 spremembe uvaja retrogram, se pravi za vse že podpisane pogodbe. Že jutri nas lahko začnejo zapuščati poslovni kupci ali državne ustanove, ki so na začetku leta podpisale pogodbo za naslednje leto. Zakon oblikuje privilegirane dobavitelje energentov, zmanjšuje preglednost končnemu potrošniku. Na dolgi rok omogoča poceni prodajo državnega premoženja

16. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) ter zmanjšuje konkurenco na trgu.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Prosim če lahko sklenete razpravo gospod.

MITJA TERČE: Verjamem, da bo ravno pri vas poslancih prevladal razum in boste z amandmaji ustrezno

popravili zakon in omogočili tej državi normalno evropsko pot. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Prosim. Naslednji razpravljaec je gospod Dejan Savič iz Green peace. Pripravi pa se gospod Branko Sevcnikar iz Sindikata delavcev energetike Slovenije. Izvolite beseda je vaša.

DEJAN SAVIČ: Spoštovane dame in gospodje. Najprej začetna opazka, ki bi energetske zakon umestila v ustrezeni okvir, ena minimalna sprememba. Dobro bi bilo, da bi se imenoval podnebno energetske zakon. Potem bi velika večina ukrepov v njem bila veliko bolj smiselna, predvsem obremenjevanje fosilnih goriv in spodbujanje učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, ki so še kar dobro zastopani v tem zakonu. Podnebne spremembe so glavni razlog, zakaj obstaja evropska direktiva 20, 20, 20 in tudi ta zakon se nanaša na to in še druge evropske direktive, zato je potrebno podnebne spremembe imeti v mislih, ko izvedbeno rešujemo konkretne energetske vprašanja. Menimo a med načeli v zakonu manjka načelo onesnaževalec plača in načelo okoljske trajnosti. Načelo onesnaževalec plača bi ustrezno obremenilo proizvajalce okoljskih problemov kot so fosilna goriva in tudi jedrska energija. Načelo okoljske trajnosti pa bi pomenilo, da se jedrska energija ne more predstavljati kot okolju prijazen vir energije, morda zgolj kot nizko ogljičen vir energije. In kar je v tem zakonu prisotno je, da na vse možne načine proba jedrska energija vstopiti vanj in si zasidrat neko izhodiščno točko za kasnejši projekt dodatne jedrske elektrarne v Krškem, pravim dodatne, zato ker je Slovenija ne potrebuje, ker so načrti za obstoječo jedrsko elektrarno podaljšani skoraj do sredine stoletja. Fosilna goriva so en največjih izzivov našega časa, mednarodni panel za podnebne spremembe, ki je pregledal znanstveno literaturo za zadnjih 10 let je na tem področju opazila, da se Slovenija segreva dvakrat hitreje kot je globalno povprečje, zato imamo toliko večjo odgovornost, da v naši energetiki toliko bolj resno ukrepamo na področju zmanjšanja izpustov. Da bi to lahko naredili imamo podporno shemo za obnovljive vire energije in soproizvodnjo toplote in energije in ta je na velikem udaru. Najprej zato, ker so se določeni veliki projekti zgodili hitreje kot jih je ministrstvo uspelo nadzorovati. Dosegli smo lahko rečemo sončni balon in zdaj se dogaja panična reakcija, kjer se proba na enkrat zamenjati celotno shemo in se na ta način skoraj da zaustaviti investicije v obnovljive vire energije. Inštitut Jožef Stefan se strinja približno s to trditvijo, naj jih citiram, koncept avkcij za spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE in soproizvodnje toplote in energije se je v Evropi izkazal za neuspešnega. Še posebej ne v fazi uveljavljanja energije v posameznih državah. Zato je danes prevladujoč in najuspešnejši koncept zagotavljanja odkupnih cen ki je v uporabi tudi pri nas. Razen prehitrega razvoja sončnih elektrarn in deloma bio plinskih elektrarn predvsem tudi z vidika trajnostne proizvodnje, v Sloveniji ne moremo govoriti o zadovoljivem razvoju pri ostalih proizvodnih napravah. Zato celovita sprememba koncepta podpor ni utemeljena in bo mela izrazito negativne posledice. Predvsem tudi z vidika diskontinuitete spodbujanja ter motnje ter negotovosti za investitorje, ki jim vsaka taka velika sprememba pomeni za trg. Slovenija torej iz sistema, ki je omogočil gradnjo obnovljivih virov energije, da smo dosegli znaten napredek na tem področju prehaja na sistem, ki bo investicije v veliki meri ustavil. Sončne elektrarne so se v zadnjih 5 letih pocenile za 80% in mi zdaj v tem času, ko bi morali spodbujati najboljše investicije malih objektov na naših strehah, kmetijah, v turizmu, hotelirstvu, spreminjamo

17. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje)podporo shemo in zahtevamo od vseh malih projektantov da kandidirajo na letnem razpisu in tekmujejo z velikimi firmami, zato da bodo dobili financiranje za svoje projekt. Vemo, da so mali projekti manj ekonomični in zaradi tega bodo najverjetneje mali investitorji izpadali iz sistema. V zakonu je bil predviden dodaten vir financiranja obnovljivih virov energije in sicer iz fosilnih goriv in iz jedrske energije. To je bilo v junjski različici na soglasen pritisk G energije in holdinga slovenskih elektrarn se je ta predlog črtalo in zdaj jedrska energija ne bo sofinancirala reševanja okoljskih problemov s pomočjo obnovljivih virov energije ampak je tega bremena razrešena. Pa da se jedrska energija ne bi izmuznila kot okoljsko nesporen vir energije naj na kratko osvetlim njeno okoljsko breme, ki ga v Sloveniji velikokrat ne slišimo. Jedrska energija predvideva onesnaževanje okolja pri proizvodnji uranove rude, pri odlaganju odpadnega materiala, ki nastane pri rudarjenju, pri proizvodnji radioaktivnih pri proizvodnji jedrskega goriva, pri jedrskih incidentih, kot smo mu priča v Krškem, ko je že en mesec jedrska elektrarna stoji, luči pa še vedno gorijo.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Prosim da počasi sklenite razpravo.

DEJAN SAVIČ: Pri odlaganju nizko in srednje radioaktivnih odpadkov s katerimi imamo v Sloveniji probleme in že zamujamo. Pri razgradnji jedrske elektrarne. Statistično se jedrska nesreča najhujšega obsega zgodi na vsakih 11 let, otok Trehmil, Černobil, Fokušima. Je Evropa naslednja? Zato si jedrska energija ne zasluži imeti prednostnega mesta v energetskega zakonu in mora enako kot tudi fosilna goriva prispevati k reševanju problemov in zato mora prispevati v podporno shemo, ta podpora shema pa naj ostane taka kot sedaj z določenimi reformami, da se bodo investicije v male objekte na naših strehah, na naših rekah, na naših hribih še naprej dogajali in da bomo nadaljevali s spodbujanjem majhnega gospodarstva, ki je regijsko razpršeno po celotni Sloveniji in bo tako celotna Slovenija imela prednosti od novega zelena gospodarstva. Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Prosim. Naslednji razpravljač je gospod Branko Sevnčnikar iz Sindikata delavcev energetike Slovenije, pripravi pa naj se gospod Rajko Leban, goriška lokalna energetska agencija. Izvolite.

BRANKO SEVNČNIKAR: Ja lep pozdrav vsem predstavnikom v državnem zboru, vsem zainteresiranim. Kot verjetno veste sindikat delavcev energetike in socialni partnerji, ki delujemo na področju tega razreševanja problemov, imamo ustanovljen ekonomsko socialni odbor za energetiko. In ta odbor je kot nekakšen filter, ki ta zakon bom reku kar temeljito prečesal in jaz si upam trdit, da smo ga v nekaterih pogledih temeljito izboljšali. Iz tega vidika bi tudi pripravljavcem zakona izdal vso pohvalo bi jih pohvalil z vsem priznanjem za njihovo strpnost v socialnem dialogu, ki smo ga intenzivno vodili od tistega prvega osnutka javnega prvega osnutka, ki je šel v javno razpravo. Vendar kot po navadi je vedno nek toda, tudi v našem primeru je tako. Zakon po našem mnenju vsebuje nekatere določbe, ki bom rekel čisto tako laično, sploh ne sodijo v tak zakon, ki je izrazito tehničen in ureja kompletno področje tako proizvodnje kot distribucije električne energije ali pa bi moral biti vsaj v skladu tako z zakonom o stavi ali pa z ustavo Republike Slovenije. To so 383., 384. in 385. člen, ki govorijo o omejevanju pravice zaposlenih v energetiki do stavke. Mislimo, da ta pravica ne sodi v ta zakon ali pa če je že pripravljavec smatral, da mora biti noter, potem mora biti v skladu z vsemi temi bom rekel tako z zakonom v stavki, ki v sedmem členu točno določa, v katerih primerih se lahko ta pravica omeji ali pa s 77. členom ustave ki natančno določa tudi te postopke pri teh izvajalcih gospodarske službe. Zato predlagamo temu predlagatelju zakona, da te amandmaje ustrezno uredi oziroma umakne bomo pa seveda tudi mi kot odgovoren socialni partner z amandmaji seznanili vse socialne partnerje, ki delujejo na tem področju in jih poskušali seveda prepričati da ta uredba omejevanja pravice do stavke, ki bi, ki po mojem mnenj je kot nek izraz nezaupanja

18. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) do nas, da nismo odgovorni v teh svojih početjih, ki jih počnemo, takrat ko pač ocenimo, da je tu potrebno kaj narediti. Ne nazadnje smo tudi v tem zakonu, v dogovarjanju v socialnem dialogu uspeli se dogovoriti, da področje kolektivnega dogovarjanja ne sodi v ta zakon. Se pravi, da tukaj imamo neke druge zakone, imamo ekonomsko socialni odbor za energetiko in kot odgovorni partnerji trdim, da lahko vse te spore rešimo na drugačen, bom rekel bolj primeren način. Zato še enkrat hvala pripravljavcem zakona in pa seveda pobuda, da se t kar smatramo, da pač ne sodi noter, umakne in da to na drugačen način uredimo. Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Hvala. Naslednji razpravljač je gospod Rajko Leban iz goriške lokalne energetske agencije, pripravi pa naj se gospod Tomislav Kalec iz Fokusa, društva za sonaraven razvoj. Hkrati bi vas rad opozoril še, da imamo samo še 3 razpravljalce in vas pozivam, če kdo še želi, naj se še prijavi k razpravi, ker bi predstavniki vlade poskušali na čim več vprašanj in mnenj podati svojo misel na koncu razprav. Izvolite beseda je vaša.

RAJKO LEBAN: Hvala za besedo. Prihajam z goriške lokalne energetske agencije, ene izmed 7 lokalnih energetskega agencij, ki delujemo v republiki Sloveniji, dejansko je pokrita celotna Slovenija razen mesta

Ljubljane oziroma ožje okolice Ljubljane. Dotaknil se bom bolj vloge javnega sektorja, glede na to, da delujemo v bistvu predvsem z lokalnimi skupnost, z občinami. Najprej bi tudi pohvalil pripravljavce in obenem tudi poudaril, da sita različica energetskega zakona, ki je poleti šla v javno obravnavo je bila v bistvu boljša kot ta, ki gre sedaj v parlament, in se lahko bojimo, kaj bo prišlo na koncu ven. Tako da tukaj malo tudi poziv poslancem naj v bistvu njihova naloga tudi je, da zaščitijo manjše, ker vemo, da veliki imajo večjo moč in v bistvu tudi skozi zakonodajo več dosežejo. Dotaknil se bom malo vloge lokalnih energetskega agencij, pozdravljamo 3232. člen, dejansko prvič, da se statusno ureja to področje za razliko od razvojnih regijskih agencij, nismo bili nikjer omejeni in smo bolj tako bom rekel delal. definira se to kar bi delali v javnem interesu, priprave in izvajanje lokalnih energetskega konceptov, naloge povezane z vzpostavitvijo in izvajanjem sistemov upravljanja z energijo in izvajanje vodij mednarodnih projektov. Prav skozi mednarodne projekte smo do sedaj marsikaj naredili. To kar je daleč tudi pred tem energetskega zakonom, ki ga imamo pred sabo. Ključno sem nam isto zdi tu predvsem uvedba sistemov upravljanja z energijo, ker če nimamo verodostojnih, relevantnih podatkov, potem do tam najprej je marsikaj vse narobe. Če mi ne vemo naprej koliko neka stavba porabi energije, je težko v bistvu pripraviti tudi dober program energetske sanacije. Tako da ključni so podatki in to relevantni, verodostojni, in s tem tudi vloga v bistvu lokalnih energetskega agencij, ki so v 100% javni lasti ustanoviteljic občin pri v bistvu izvajanju te naloge, in tudi to, da je potem javni sektor zgled tudi ostalim sektorjem predvsem na področju učinkovite rabe energije v stavbah. To kar smo dejansko pogrešali oziroma kaj je ostalo samo v definicijah je energetskega pogodbenišstvo vemo, da v bistvu lokalne skupnosti imajo vedno manj denarja, tudi država ga ima vedno manj, mora varčevati, zato je bilo nujno v bistvu spodbuditi mehanizme, ki v Evropi že nekaj časa tečejo in vendar pred dvema letoma, ko smo s temi v bistvu predlogi začeli so nas vsi malo čudno gledali žal ni prišlo do Esco sklada podoben mehanizem kot npr. eko sklad za mala, srednja podjetja, ali pa Esco banke, ki bi bila lahko znotraj Sida in zato imamo samo nekaj pilotnih primerov, kako se da v bistvu v lokalni skupnosti izvesti projekt brez da bi lokalna skupnost pri tem zagotavljala lastna finančna sredstva, pač pa se sama investicija potem kasneje povrne iz naslova prihrankov. S tem v bistvu na Esco podjetje prenesemo tudi odgovornost zagotavljanja prihrankov, kar je pa ključno, če hočemo v bistvu doseči prihranek energije more biti nekdo zanjo odgovoren. Ni dovolj samo nekaj deklarativno napisat in potem dejansko

19. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) pozabimo kaj smo napisali. Tako da tu je dejansko kar široko področje, precej dela, marsikakšen pilot imamo že narejen, smo pripravljeni tudi sodelovati v različnih delovnih skupinah v bistvu pri pristojnemu ministrstvu oziroma direktoratu za energijo in upam, da bomo dejansko z nekim sodelovanjem zadeve premikali naprej. Dotaknil se bom tudi bio mase, ki so jo prejšnji razpravljalci tudi izpostavljali. Biomasa je domač obnovljiv vir energije, priložnost za Slovenijo, z ustrezno tehnologijo. Poudarjam ustrezno tehnologijo, težave so z neustreznimi kotli nad lesno bio maso. Če mam ustrezno tehnologijo, seveda tudi večji sistemu, tudi daljinsko ogrevanje, in velik poudarek tudi na sistemu ustreznega javnega naročanja. Najcenejši kotel ni najboljši kotel, to vemo vsi, zato ne more biti merilo najnižja cena ampak moramo slediti zelenemu javnemu naročanju in gledati kaj nekaj pomeni za nas v celotnem življenjskem obdobju in če na tak način se odločamo dobimo boljše rešitve. Tako da je več stvari odprtih, tukaj bi tudi apeliral, da se podaljšajo razpisi Dolb tri ker projekti v bistvu na daljinskem ogrevanju na lesni bio masi po času nastajanju (nerazumljivo) in če bomo sedaj prišli do faze, da nekaj časa bo razpis, nekaj časa ne se bo dogajalo tako kot v bistvu z gospodinjstvi na eko skladu intenzivnost teh investicij pade. Tako da hvala, sem skušal biti kratek, da vam ne bom preveč časa vzel.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Hvala. Naslednji razpravljač je gospod Tomislav Kalec iz Fokusa, in ga vabim k govorniškemu pultu. Izvolite. Pripravi pa se magister Marko Femc iz Združenja slovenske fotovoltaične industrije. Izvolite.

TOMISLAV KALEC: Hvala lepa za besedo. Spoštovane, spoštovani lepo pozdravljeni tudi iz moje stani. Prihajam iz društva Fokus, društvo za so naraven razvoj. Torej kmalu boste v državnem zboru odločali o predlogu energetskega zakona, ki ureja enega izmed najbolj pomembnih infrastrukturnih sektorjev v državi. Cilji, ki bi jim moral zakon slediti so predvsem učinkovita in varčna raba energije, zmanjšanje rabe energije, večanje proizvodnje in rabe obnovljivih virov energije, prehod v brez ogljično družbo pa tudi prehod k

decentralizirani proizvodnji energije in k demokratizaciji energetskega sektorja. Zakon mora predvsem zagotoviti zadostno spodbujanje in financiranje ukrepov učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, ustvariti pogoje za koherentno in ambiciozno strategijo na tem področju, kar bo seveda za seboj potegnilo zagon za gospodarski razvoj, nova delovna mesta, obenem pa tudi zmanjšalo pritisk i vpliv na okolje ter posledice za zdravje ljudi. Vedno radi poudarjajo, da so ukrepi o učinkoviti rabi energije največja priložnost za spodbujanje nadaljnega razvoja in tudi za izhod iz krize. Področje energetske učinkovitosti bi v zakonu lahko v veliki meri izboljšali in s tem tudi ustvarili pogoje za doseganje sprejetih ciljev na področju ure. Obenem pa tudi omogočili koriščenje številnih pozitivnih učinkov, varčne in učinkovite rabe energije. Tako bi lahko bil prenos direktive v energetske učinkovitosti veliko bolj ambiciozen, uvajanje skoraj nič energijskih stavb in energetskih izkaznic pa hitrejši. Predvsem pri slednjih torej pri energetskih izkaznicah se po nepotrebnem zamika uvajanje le teh recimo za stavbe, ki so zgrajene po letu 1980 je predvideno, da mora imeti energetska izkaznica do 31. decembra leta 2030. To pomeni, da bodo nekatere od teh stavb stare že 50 let, ko bodo zahtevali za njih, da morajo vključiti energetska izkaznica. Kljub temu, da je bila v junijskem predlogu energetska revščina primerno vključena v predlog zakona in s trenutnega predloga zakona izpadla. Deloma je sicer res, da gre za urejanje socialnih vsebin toda problematika energetske revščine se neposredno navezuje na energijo. Zato bi jo bilo potrebno vključiti v ta zakon. energetska revščina je predvsem rezultat vedno dražjih energentov in trenutnega stanja starih stavb, zato so najbolj primeri tisti ukrepi za odpravljanje energetske revščine, kr prihajajo iz energetskega področja. Torej te zakon že pokriva, na žalost je pa energetska revščina izpadla ven. Podobno kot inštitut Jožef Štefan v svojih junijskih komentarjih na takratni predlog zakona in tukaj se pridružujem tudi kolegu iz Green peacea tudi v društvu Fokus menimo, da je spreminjanje podporne sheme za obnovljive vire energije zelo problematično. Kljub temu, da so se po spremembah podporne

20. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje)sheme, ki so se zgodila novembra lani investicije praktično zastale vseeno menimo, da bi bilo bolje prilagoditi trenutno podporno shemo, kot pa na novo vzpostavljati sistem javnih pozivov in zbiranja ponudb najcenejših ponujenih cen. Omeniti velja, da je tudi veliko znanstvenih študij potrdilo, da spreminjanje podpornih shem za OVE ne vpliva pozitivno na odločanje investitorjev o izpeljavi projekta. Investitorji ne bodo vlagali v sektor, kjer niso prepričani, ali se bodo v fazi realizacije njihovega projekta zgodile kakšne regulativne spremembe, ki bodo seveda znatno vplivale na njihovo investicijo. Če se na kratko osredotočim se na sodelovanje javnosti. V 12. členu ni dovolj jasno zapisano, kje in kako lahko javnost sodeluje v postopkih, kar lahko vodi do neustreznega vključevanja javnosti v postopke, ki ni v skladu z Arhuško konvencijo in ki je namenjeno bolj ali manj zgolj legitimaciji samega postopka. V zakon bi bilo potrebno dodati tudi, da so javni vsi dokumenti, ki so podlaga predlogu politik, strategij, programom, planov in načrtov ter aktov, ki se pripravljajo na podlagi tega zakona. za učinkovito sodelovanje javnosti v postopkih odločanja, s čimer tudi pridemo do ustrežnejših in sprejemljivejših rešitev za vse je dostop do informacij na podlagi katerih se oblikujejo ti predlogi, bistvenega pomena. Brez teh je na žalost sodelovanje javnosti zelo omejeno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Hvala za razpravo. naslednji razpravljavec je magister Marko Felc iz Združenja slovenske fotovoltaične industrije. Pripravi pa naj se gospod Andrej Bebler iz podjetja Energetske prenove. Izvolite besedo gospod Felc.

MARKO FELC: Spoštovane gospe, spoštovani gospodje. Prihajam iz Združenja slovenske fotovoltaične industrije in bi rad na kratko predstavil vpliv zakona na izgradnjo sončnih elektrarn. Nekaj sogovornikov je že omenilo obstoječo podporno shemo in bom sedaj tudi navedel zakaj tudi mi podpiramo obstoječi sistem ne pa novega. Dosedanji sistem podpor sončnih elektrarn je bil nastavljen tako, da je bil zelo ugoden za velike sončne elektrarne velikosti tik pod en mega vat, katere so lahko investirali samo tujci in nekaj domačih podjetij in posameznikov z dostopom do kreditov. Majhne sončne elektrarne na stanovanjskih objektih, ki v ostalih državah s podporo sončnim elektrarnam predstavljajo pomemben delež le teh, pa se niso gradile, saj po obstoječem sistemu podpor niso bile donosne. Ravno te majhne elektrarne pa so najbolj družbeno sprejemljive, saj v njih zaradi relativno nizke investicijske vrednosti in majhnega potrebnega prostora na strehi lahko investira dokaj širok krog prebivalstva. ker prispevek za OVE plačujemo vsi potrošniki električne energije je potrebno na drugi

strani zato tudi k najširšemu krogu potrošnikov omogočiti investiranje v sončne elektrarne in s tem država veliko lažje upraviči pobiranje in pa višanje prispevkov za obnovljive vire. Trenutno veljavna uredba je popolnoma zaustavila investicije v sončne elektrarne. V letu 2013 je bilo priklopljenih samo 6 mega vatov. Če pogledamo podatke za zadnjih nekaj mesecev pa je celo minimalno nekaj 10 kilo vatov. Prav zaradi teh razlogov združenje fotovoltaike nasprotuje zakonu in bom navedel nekaj neprimernih in pa škodljivih razlogov. Preferira samo eden najcenejši obnovljivi vir, ki je v našem primeru voda, kjer pa so druge težave, saj ta vir ne izrablja v večji meri in kljub podeljenim kvotam pri tem viru ne bo nobenega napredka. Povzročen pa bo zastoj pri vseh ostalih obnovljivih virih. Če pa se kvote razdelijo po posameznih obnovljivih virih, in nato izbirajo najcenejši projekti, se bodo gradili samo veliki projekti, ki so stroškovno najbolj učinkoviti od manjših. To je družbeno nesprejemljivo, saj prispevek plačujemo vsi potrošniki električne energije, v obnovljive vire pa bodo lahko investirali sami tisti, ki imajo dostop do potrebnega kapitala za največje projekte. Ker so to običajno tujci, bodo donosna in pa delovna mesta iz tega prispevka pobrali sami, prispevek pa bomo plačevali prebivalci Slovenije. Tudi če se kvote porazdelijo po posameznih obnovljivih virih in nato še po posameznih velikostnih razredih bi izbira najcenejših projektov povzročila vgradnjo samo najcenejših materialov dvomljive kvalitete. Marsikdo bo zaprosil za zelo nizko podporo samo z razlogom, da bi bil njegov projekt izbran v kvoto s predpostavko, da

21. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) se bo lahko kasneje pogodil z izvajalci za tako nizko ceno, ker pa tega verjetno ne bo mogel doseči se ta projekt ne bo izvedel, ne bodo pa se mogli tudi drugi. Marsikdo bo prijavil projekt z zelo nizko potrebno podporo, samo zato, da bo drugim onemogočil priti v kvoto in nato ta projekt skušal preprodati, ali pa enostavno samo nagajati drugim investitorjem. Zato se Združenje slovenske fotovoltaične industrije zavzema proti uvedbi kvot in avkcij, precej za najmanjše elektrarne, to so elektrarne do 50 kilovatov, zavzemamo pa se za znižanje administrativnih stroškov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JOŽE VELIKONJA: Hvala tudi vam. Naslednji razpravljačec je gospod Andrej Bebler iz Energetske prenove. Pripravi pa naj se gospod Hrvoje Drakškovič iz javnega podjetja Energetika Ljubljana. Izvolite gospod Bebler.

ANDREJ BEBLER: Dober dan najprej najlepša hvala za besedo in povabilo. Jaz bi izkoristil to priliko najprej, da se zahvalim predlagatelju, da je dal poseben poudarek učinkoviti rabi energije. Zelo pomembno je tudi pri nekaterih izvedbenih aktih in kar zadeva potem nadaljnje postopke pri eko skladu, da se resnično subvencionirajo prihranki in ne zgolj vgradnja določenih tipov materiala, ko gre za energetske sanacije stavb. To se mi zdi glaven smisel, ker opazamo, da se veliko projektov izvede, ki imajo zelo vprašljive rezultate potem na koncu. Rad bi pa posebej izpostavil pomen energetske izkaznice, ki se s tem zakonom predpisuje. In opozoril na 339. člen zakona, ki ureja status neodvisnega strokovnjaka, ki bo v stanju tako izkaznico izdat. Tri pogoje bo moral tak strokovnjak izpolnjevati. Najprej bo moral imeti ustrezno univerzitetno izobrazbo, drugič bo moral opraviti ustrezno usposabljanje in tretjič zakon predvideva, da bi moral imeti 5 let istovrstnih delovnih izkušenj za strokovnjake, ki naj bi izdajali energetske izkaznice za stavbe, bi morali ti imeti 5 let delovnih izkušenj na področju energetske učinkovitosti stavb. Z ozirom na to, da gre za zelo mlado panogo, je zelo malo tovrstnih strokovnjakov, ki bi bili v stanju izpolnjevati ta kriterij. Pri čemer pa strokovne podlage za tako omejitve ni. Nekdo ki je končal gradbeno fakulteto ali arhitekturo in opravil ustrezna usposabljanja je povsem zadosti kvalificiran, da oceni, v kakšen razredu je določena stavba in predpiše ukrepe, ki se naj v prihodnosti izvedejo, da se bo energetska učinkovitost izboljšala. To predvsem vidimo v luči, da bo to pripeljalo do tega, da bo nekaj podjetij izpolnjevalo te pogoje, mladi brezposelni inženirji in arhitekti pa ne bodo mogli samostojno tega opravljati. Ta država ima velik problem z brezposelnostjo mladih, prvič. Drugič, celo subvencionira samozaposlitev mladih, in ne razumem, zakaj predlagatelj ne da mladim, ki izpolnjujejo strokovne kriterije, da bi to delali, da to delajo samostojno. Ta določba če bo taka ostala bo pripeljala do tega, da bodo mladi inženirji in arhitekti, delali kot prekerni delavci za določena izbrana podjetja, oni bodo pa te izkaznice štempljali. Jaz se bojim, da taka rešitev ni dobra in zato apeliram predlagatelja, da to ustrezno spremeni. To je vse. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JOŽE VELIKONJA: Hvala. Kot zadnji razpravljačec današnje javne predstavitve

mnenje je Hrvoje Draškovič iz javnega podjetja Energetika Ljubljana. Izvolite h govorniškemu pultu.

HRVOJE DRAŠKOVIČ: Dober dan vsem skupaj. Imeli smo veliko priliko dati različne predloge in pripombe na različne verzije energetskega zakona, in moram reči, da sem zato / nerazumljivo/. Normalno zadovoljni vsi ne bomo. Rad bi pa še enkrat dal svoje pripombe in predloge, na 6. poglavje zakona, ki tam v 297. členu do 303. meni se zdi, ki govori o vlogi agencije pri določanju cen dobave toplote z daljinskega sistema. Začel bom s tem, da v skladu z energetske politiko podpiram, da je učinkovit

22. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) sistem daljinskega ogrevanja, ki vsaj 75% toplote zagotavlja iz soproizvodnje toplote električne energije. Pri tem se pa moramo zavedati, kaj to pomeni, to pomeni, da je AK dobavitelj toplote v poziciji da ima 2 produkta, in če en produkt ima izgubo, drugi ima dobiček, mora zapreti bilanco, da zagotovi tekoče poslovanje. Sedanje rešitve tega ne omogočajo. Govorim o starih napravah ne o novih, ki so v državi za proizvodnjo električne energije in so proizvodi. Strinjamo se tudi z našimi nalogami, ad zagotovimo učinkovito porabo energije pri naših odjemalcih to pomeni, da zmanjšamo porabo toplote. In to tudi počnemo in trend zmanjševanja prodaje toplote ali dobave toplote je bistveno večji kot smo si pred 3 leti predstavljali. Kaj to pomeni. Pomeni, da nam prihodki iz variabilnega dela cene padajo, jim prodaja pada, da pa fiksne stroške na enoto proizvoda ne moremo izničevati z enakim trendom. Predlagane rešitve v šestem poglavju so kopija sedanje uredbe, ki je svojo dobo po moje odigrala v zadnjih 10 letih in kopija rešitve za zamujena cena in upravičeni stroški so bila za omrežnino za zemeljski plin. Dejavnost prodaje avto proizvodnje in distribucije toplote pa niti slučajno nima nobene podobnosti z dejavnostjo distribucije zemeljskega plina, a ne govorim o trgovanju z zemeljskim plinom. In jaz bi predlagal, da se gre ta način, da se v 297. členu samo nakaže, da agencija skupaj z ne vem kom, mora pripraviti metodologijo, in da potem vidim kako naprej. Gre preprosto za to, da tem zahtevam iz energetske politike države in zahtevam, ki so v energetskega zakonu, da mora biti prilagojen tudi sistem kontrole in oblikovanja cen. To kar se zdaj ponuja mislim, da bo povzročale enake težave, ne zdaj direktoratu za notranje trženje ampak agenciji. In predlagamo tudi, da se stvar zastavi na novem konceptu, ki mora slediti zakupljeni zmogljivosti, ki mora slediti bonusom in malusom za energetske učinkovitost pri prevzemu toplote, to jaz sem kvazi stroka, to je tisti delta t iz povratne temperature v sistemu. In če bi postavili stvari tako, bi lahko bistveno bolj zadevo peljali v prihodnjih 25 ali pa 30 letih. In mislim tudi glede na to, da je to obvezna javna gospodarska služba defakto, da bi morala biti večja vloga formalne skupnosti tudi formalizirana za določanje cen, ker tisto kar se reče po mnenju v lokalno skupnost to pomeni pojdi, da ti dobijo predlog za višjo ceno. Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Prosim. Dobili smo prijavi za še eno razpravo gospod Anton Colarič iz javnega podjetja Energetike. Izvolite.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa za besedo gospod predsedujoči. Gospe, gospodje nisem se mislil javiti ampak če dovolite samo nekaj besed in sicer meni je sicer žal, da danes prvo razpravljamo o energetskega zakonu, pa bomo naknadno razpravljali o nacionalnem energetskega programu, konceptu ali kakor se bo to že imenovalo. Žal bi je, da smo v časovni stiski, saj poznam razloge. Vendar ne glede na to, zakon se je sprejemal približno 3,4 leta, v nacionalnem energetskega konceptu smo pa tudi razpravljali že pred 2,3 leti. Jaz seveda upam, da bodo pripravljavci kmalu pripravili ta koncept, in da se bomo lahko ponovno srečali v tej ali pa še širši zasedbi in dejansko enkrat dorekli kaj želimo slovensko energetiko. Predvsem sem se pa javil zato, pričakoval sem sicer, da se bodo javili kakšni drugi predstavniki Zveza potrošnikov ali pa kaj drugega vendar bom opozoril na en problem. Ker tu je vedno bolj med nami prisoten in sicer to je nujna oskrba ali pa oskrba za

23. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) ranljive odjemalce in tako naprej. Mogoče si lahko o tem zatiskamo oči, vendar vedno več je ljudi, ki težko plačujejo elektriko, plin, vročo vodo itn., v zakonu so opredeljeni v členih 49., 174., 294. različne metode reševanja teh problemov, vendar osebno mislim, da je to področje premalo urejeno in da ga je nujno

urediti. Ker če ne nas bo pa udarilo čez par mesecev, ko se bomo vsi s tem srečevali. V tem trenutku je v zakonodaji napisano v osnutku, ad je to pravila je prepuščena se distribucijskim operaterjem, ki pa po mojem mnenju zagotovo niso usposobljeni, da delajo neke socialne kriterije, po katerih se bi ta nujna oskrba delala in tako da mislim, da bi moral tudi v celi Sloveniji imeti do tega področja nek enoten pristop. Jaz pozivam zakonodajalce, da se do tega področja resno opredelijo, ker če ne nas bo čez nekaj mesec vse skupaj glava bolela. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Hvala tudi vam. Ugotavljam, da ni več prijavljenih k razpravi. Glede na to, da je bilo v razpravah podanih kar nekaj vprašanj in še več mnenj bi prosil predstavnike vlade z na čelu z državnim sekretarjem ministrom Bojanom Kumrom, da če želijo, podajo mnenje na te komentar na ta izrečena mnenja oziroma vprašanja. Bi ga prosil za besedo.

BOJAN KUMER: Hvala lepa gospod predsednik. Veliko gradiva je. Ampak najprej bi začel z res iskreno zahvalo za vse vaše predloge, za vsa vaša dopolnila, ideje in na podlagi te strokovne debate lahko zaključim, ker večinsko smo dobili bolj kot ne podporo novo nastajajočega energetskega zakona, razen ene izjeme. Da smo v pravi smeri kot pripravljavci na ministrstvu in dovolite mi, da se na tem mestu iskreno zahvalim in pa pohvalim ekipo, na ministrstvu, ki je dejansko čez počitnice in pa vse te 3 mesece vložila enormen naporen in garala čez vikende, praznike in ta ekipa sicer vsa ni mogla prit, ker potem bi lahko državo na področju elektrike danes ustavili in jaz si bom vzel kar malo diskusijske pravice, da jih z enim aplavzom nagradimo in pa zaželimo še v nadaljnji proceduri eno pohvalo pa neko stimulacijo za naprej. Sicer nismo še na koncu poti. Zakon bodo pretresale na obravnavah v parlamentu poslanci, vendar strokovni vidik, ki je bil danes izražen, upoštevanje mnenj v iz javne razprave iz medresorskega usklajevanja nas navdaja z res enim velikim optimizmom. Kot pripravljavci zakona seveda razumemo, da bi radi v zakon kljub temu, da padajo očitki, da je dolg, da je preobsežen, nikoli tega nismo tajili, vendar na drugi strani kot pripravljavci, ko smo začeli pripravljati zakon junija, so nam vse možnosti in vse izbire bile odvzete v preteklosti. Zdaj pa kot pripravljavec ima samo 2 možnosti. Ali se lotiš zakona in razbremeniš državo Slovenije kazni, ki bodo šle v milijone, ali daš nogo oziroma glavo med noge. Vse ostale, boljše bi bilo imeti energetski koncept, boljše bi bilo med strategijo, ja, zakaj je nimamo, zakaj je nimamo draga strokovna javnost? Zaradi tega, ker je v slovenski energetiki

24. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) zelo težko dobiti konsenz. Tudi današnja strokovna razprava je to jasno pokazala, da se želijo zakon še vedno in skozi parlamentarni razpravo pričakujemo, da kljub temu, da so očitki, da je dolg, da je preobsežen, še vedno se želijo stlačiti določene diktije, določeni privilegiji itd.. Skratka očitno je še premalo dolg, pa to še vključite, pa to še apeliramo, pa to še priporočamo, ampak nek kritični konsenz pa vendarle obstaja in to zadosten. Sam osebno ocenjujem v juniji, ko smo se lotili tega res velikanskega projekta, ker en tak zakon spraviti skupaj na papir verjemite mi je res en velik zalogaj. Dnevno so nastajale 4,5 različice, preko 200 verzij zakona beležimo na lokalnem strežniku, vse zato, da smo dnevno na različnih delih zakona usklajevali in res intenzivno delali na vsebini. Ko smo šli v pripravo zakona asi nismo mislili, da bo tako dobro izpadel, da bo vsebina tako kvalitetna, ker nas je prvo vodilo da se umaknemo oziroma da zadostimo minimalnemu časovnemu cilju, samo da spravimo zakon in da seveda da je takšen, da nam ga bo uspelo notificirat, preden bo Sloveniji izrečena kazen. Kasneje smo dodajali vsebino in dodatno smo si dali še en mesec časa, pa dodatno še 14 dni in s tem je kvaliteta zakona samo rasla. Zagotovo pa nikoli ne bo to idealen zakon in ne more biti, ker energetika bo vedno splet raznoraznih interesov in je nemogoče vključiti vse interese v en zakon, je nemogoče. Vendar tudi energetski zakon tudi ne more biti strategija, ne more biti pravilnik, ne more biti številka v zakonu. To je vse stvar dokumentov, ki bodo sledili zakonu. Kar je pa enostavna resnica, ki jo lahko vsi danes zaključimo, je da zakon ne izključuje niti ene rešitve, niti ene strategije, ki bi bila dobra za slovensko energetiko, predvsem pa vedno imamo v prvi vrsti končnega potrošnika slovenskega državljana, ki plačuje položnice za energijo. V preteklih 13 letih je bil prav ta vidik najbolj zanemarjen in če je v teh časih potrebno pogledati ta vidik je zdaj pravi čas. Ne moremo se igrati, da bomo vse obesili in na koncu na položnicah zaračunavali vse privilegije, ki si jih je elektro energetika nabrala v teh 14 letih. Ekipa, ki jo vodim na ministrstvu je k temu resno pristopila in cilj zakona je, da bo energetiko spravil v konkurenčen položaj. Ki bo servisen, kjer bo servis končnemu potrošniku

in predvsem slovenskemu gospodarstvu. To je glavni cilj. Seveda mora biti zakon tudi okoljsko naravnan, gremo v nizko ogljično družbo, ne jutri, ne pojutrišnjem, na to je nek srednjeročni, lahko tudi kratkoročni cilj. Če ga bo slovensko gospodarstvo, če ga bo slovenski potrošnik zmozel plačati. vsi vemo, tudi po predavanjih gospod MmKeya 14 dni nazaj, da to vse stane in na koncu slovenski potrošnik plača. Jaz sem prvi za to, da se gremo jutri takoj da se zelene in obnovljive vire energije. Ampak dajmo povedati koliko se bodo povečale položnice končnemu potrošniku. Sočasno dajte tudi ta del resnice osvetliti tisti, ki to govorite. Že danes plačujemo eni izmed največjih procentualno gledano mesečno povprečno položnico kar se tiče elektrike za obnovljive vire energije. In to bomo plačevali naslednjih 15 let. Pripravljalci zakona nismo tega vidika zanemarili. Še naprej bomo spodbujali vendar moramo tudi tukaj imeti kontrolo. Razni nenadzorovane rasti, ki so bile tudi danes omenjene in v razpravah, vse so šle na račun podražitev. Letos lahko smo bili priča več kot 300% povečanju prispevka. In tuki želim

25. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) želimo spremeniti država kot dogovorna mora imeti roko nad tem, kam se vlaga in od kod prihajajo viri. Nastavili smo v zakonu v 376. členu ogromno virov, ni nam uspel idealen scenarij iz tega člena vendar precej boljše kot je to bilo zdaj urejeno. In še naprej bomo zagotavljali zadostna sredstva, da bomo izpolnili cilj 25% obnovljivih virov energije do leta 2020 in tudi to je več kot nadpovprečen cilj v E28. Država ima samo 3 cilje, samo 3 do leta 2020 in 2 od tega odpadeta na te fante in na punce sodelavke. Eden če bo ta dva cilja če bosta izpolnjena bo ravno tako izpolnjen. Odgovornost je tukaj res velika. Zakon daje ustrezno pravno podlago, da se iz njega rodi t.i. energetske koncept Slovenije, ki smo ga na novo poimenovali ravno zaradi tega, ker se je NEP, ki je preobsežen, ki je predolg, ga je prejela negativna konotacija. Da vsebuje konec koncev tudi imena slovenskega nismo, se nismo poistovetili, tudi strokovna javnost ga ni podprla. Jaz upam in sem pozitivno naravnan, da nam bo pri EKSO to uspelo, vendar tako kot sem tudi že večkrat omenil, interesov je v slovenski energetiki mnogo. Če jim damo vektor so ti vektorji razdeljeni v polja v 360 stopinjskem kotu. In koncept mora biti en vektor in jaz mislim, da se vsi zelo dobro zavedate, kakšen izziv je to, kakšne polemike nas čakajo v prihodnosti in če nam bo uspelo in jaz upam, da nam bo uspelo pravočasno zakon sprejeti to je zdaj odvisno od poslancev in poslank nas čaka neprimerno večji zalogaj z energetske konceptom. Pa bom šel zdaj malo na konkretno predvsem tista dopolnila, priporočila današnjih pripomb, ki so adekvatne. Veselimo se, da so več ali manj, da je bila moč razbrati iz posameznih vaših prispevkov, da ste enemu drugemu dogovorili. To se bo tudi iz magnetograma lepo razbralo. Da vam prikrajšam čas, se ne bi podajal v te vsebine, ker s tem lahko dejansko ste enemu drugemu strokovno odgovorili. Okrog OPMA, okrog močnejše neodvisne vloge agencije, da to je zelo dobro za slovenskega potrošnika, da bomo imeli enkrat končno neodvisen avtonomen program, ki bo skrbel in bdel nad trgom energije v Slovenije. Od tega, da bodo tehnični predpisi, ki so bili res zanemarjeni, da se bodo razvijali, da se bodo tudi tehnični predpisi, ki sledijo, seveda to ni zakonska materija, to so podzakonski akti pravilniki, da bodo lahko nastajali in da je zakon ustrezna pravna podlaga. Glede subvencij je bilo tudi zelo veliko govora. Še naprej bomo spodbujali, seveda v zakonu ne moremo napisati koliko, potem bo zakon res kmalu 700 členov in na 600 straneh. To je vse stvar podzakonskih aktov. Zavzemali se pa bomo, da bomo, tako kot je evropska komisija v objavljenih smernicah ravno v teh dneh obelodanila, da je potrebno zagotoviti tudi tekmovanje novih investicij med sabo. Danes imamo sistem, ker je vsak, ki naredi elektrarno, ne glede na to kakšno je naredil, učinkovito ali neučinkovito dobil podporo. Zdaj uvajamo sistem in v to nas tudi silijo razmere, ker sredstev res ni omejeno, da bodo elektrarne med seboj morale tekmovati. Zavedamo se pa, da bo potrebno narediti takšen sistem, ki bo preprečil razne zlorabe, to je pa dejstvo. In tukaj je ogromna vloga in odgovornost ravno na tem neodvisnem organu, da to zagotovi. Jaz sem prepričan in pozitivno naravnan, da se bo to tudi zgodilo. Veliko je bilo govora tudi, da je nepotrebno širimo pravice in zaščite na določen del gospodarskih

26. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) subjektov. Predvsem na trgu elektrike in zemeljskega plina. Ampak razmere nas silijo v to. Imamo 14 let zakon, ki je star, ki je zastarel in neuporaben, in leta 2000 imamo odprt trg na gospodinjstvih 2 7, vendar ni funkcioniral. Trg zemeljskega plina smo lahko danes slišali, da imamo eno najnižjih cen, ja kaj pa lani, kaj pa predlani, kaj pa 2 leti nazaj. Ena najvišjih cen, imeli smo 16 ponudnikov, agencija ni imela možnosti, da bi

posegla oziroma da bi lahko to tako kot lahko v drugih državah urejala in posegala na trg. In od zakonodajalca oziroma od pripravljalca zakona se pričakuje, da v teh razmerah, ko sežemo na segmente kjer trg ne deluje. En mali podjetnik danes plačuje več kot povprečni gospodinjec. Porabi pa več elektrike, kako je to možno. In ni res, da je to unikum v Sloveniji. Tisto, ki to trdijo, se niso niti na sever ozrli v bližnjo državo, niti na zahod na bližnjo državo, naj naredijo domačo nalogo. Če bi to dobro delovali, verjemite bi, bi bili mi prvi, da nam ne bi bilo treba v zakon to pisat. Ampak ker želimo zaščititi mala in srednja velika podjetja, da se jim strošek elektrike zniža, to počenjamo. In trdimo, da se jim bo znižal. Analize, kis o objavljene na spletnih straneh, to dokazujejo. Da plačujejo neprimerno višje cene. Mi ne pričakujemo, da bo šlo do zamenjav dobavitelja, mi pričakujemo, da bodo dobili poštene tržne cene tudi na tem segmentu. Kar se tiče pavšalnih stroškov, seveda to je nova postavka na računu. Zdaj lahko si izmislimo še tri postavke, pa obremenimo potrošnike, mi to prvo postavko za redne cenike prepovedujemo. Tako ali tako imajo vsi stroške poslovanja zaračunavamo pa energijo v obliki provizij, marž. Dajmo te stroške vključiti v zelo transparenten način v ceno energije. Cena energija je tista, ki jo rabi potrošnik končno vedeti. Lahko gremo pa v smer mobilnih telekomunikacij, kjer imamo danes vrsto in poplavo paketov in nihče ne ve kateri paket in katera storitev je danes najugodnejša za potrošnika. Mogoče ja za poučenega. Za nepoučenega težko. Niti ni primerjalnika in je nemogoče primerjati. Odločanje cen toplote, iz EZ1 v bistvu samo prenaša urejanja v zakon o kontroli cen in seveda ni naloga, da se to ureja v zakonu, to se prenaša potem na agencijo. Metodologija je že obstoječa in je potrebna prenove. Pogoj 5 letnih izkazanih neodvisni strokovnjaki. Imamo registriranih že več kot 130 neodvisnih strokovnjakov. Včasih imam občutek, da bi želel, da so to odvisni strokovnjaki. In 130 je po mojem zadosti velika garancija, da bo prišlo do zlorab oziroma nekih dogovarjanj, da bo to trg začel zelo dobro delovati. Izkaznice že imamo, izdajamo izkaznice v Sloveniji. Avgusta smo dobili prve, se pravi imamo sistem, ki je začel funkcionirati. Energetsko pogodbeništvo. V osnutku je bil člen seveda v javni obravnavi, vendar javna obravnava je bila prvo sito, kjer se dela medresorska obravnava, usklajevanja in potem seveda še glavni deležniki v obliki službi vlade za zakonodajo. Ravno ministrstvo za finance in služba je dala zakonodajo sta dejala, da je ta člen nepotreben, zato je bil v postopku seveda črna. na ministrstvu bomo seveda pripravili smernice za izvajanje energetskega pogodbeništva in da to ni stvar zakonske materije. Energetska učinkovitost, prenos direktive bomo država v EU

27. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje)zadnja, ki bo prinesla politično in pa plinsko direktivo. Tukaj nam grozijo tožbe in pa hude kazni. Bomo pa ena prva se enkrat še ni države ena prvih, če nam bo uspelo, da bomo prenesli to direktivo v slovenski pravni red. In tukaj je priložnost. In dejstvo je, da bo energetska učinkovitost energije, zagotovo pridobila na svoji veljavi v Sloveniji. Ravno danes sem bil ob 9. na eni mednarodni konferenci, kjer se je govorilo o energetske učinkovitosti. Želel sem si iti in smo mu dali dobro spodbudo. Veliko podjetij, veliko tujih strokovnjakov se je zbralo in iz tega naslova si lahko obetamo v prihodnosti eno veliko priložnost za Slovenijo. EZ1 seveda postavlja okvir in nivo ambicioznosti, kako močno, kako močno bomo intenzivirali to panogo, bomo seveda določili v EKSu in pa v akcijskem načrtu za učinkovito rabo energije. energetska revščina v EZ1 je močan socialni vidik. V tistem 13. členu je jasno izražen. Podrobnosti seveda ni stvar zakona, ni zakonska materija in bomo dali v pravilniku o spodbudah in seveda v razpise. Sodelovanje javnosti, ki je bilo danes omenjeno. Arhuška konvencija v Sloveniji izvajamo na podlagi določb zakona o varstvu okolja in zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Čemu bi te dikcije tlačil v energetske zakon, čemu, da rata it 556 členov 557? Veseli nas podpora glavnih akterjev in deležnikov na trgu, se pravi tistih, ki imajo neposreden stik z odjemalcev. Tistih, ki danes so glavni deležniki na trgu. Če oni pravijo, a je zakon in da ga podpirajo in da ga spodbujajo da ja dajmo sprejeti, verjemite mi, to so strokovnjaki, ki imajo svoje reference. In pomirjujoče je slišati njihovo podporo jo pa tudi razumemo saj smo v počitniških mesecih vršili vrsto skupinskih razprav, zato da smo karseda čim večje število njihovih dopolnil vključili v zakon, ker si res želimo, da bi to bil konsenzualni zakon. Naj omenim ob tem, da smo res dobili zelo veliko pripomb skozi javno obravnavo, preko 900. In generalno gledano smo tudi z namenom minimalne kvalitete priprave zakona šli v javno obravnavo, da dobimo čim več pripomb in da oplemenitimo kvaliteto vsebine zakona. Ne zato, da skrivamo zakon še mesec junij la julij pa damo potem v septembru zakon v javno obravnavo in ne sprejmemo nobene obravnave. Ravno obraten pristop smo predstavili. Nekateri to gledajo pripravili ste izhodišče, slab zakon, pa ste ga na podlagi pripomb izboljšali ja to je bil naš pristop. Več ljudi več ve. V Sloveniji imamo polno dobrih strokovnjakov in treba jih je

samo poslušat in tudi slišat in mi smo jih slišali z več kot 40% upoštevanji, pripombami to jasno govori. Na drugi strani imamo nekje okrog 45% neupoštevanih pripomb. Ostalo je delno. Velik del tega gre na račun, da pač direktive predpisujejo in ne moremo sprejeti pripomb. Da mam vendarle specifik v slovenskem energetske prostoru, ki jo je treba upoštevati in navsezadnje zakon je res dolg, je res obsežen in moje osebna vizija je, da bo ta zakon nekoč ali pa čez nekaj let razpadel ali pa se razvil, kar mi je ljubša beseda preveč področnih zakonov. Ker tudi direktive prihajajo, plinska, električna, ure, ove. In nima smisla imeti en zakon pa ga spreminjati samo v tistem delu. Vendar zdaj te izbire junija nismo imeli in tudi to vemo, da je v zakon šlo marsikakšen dopolnilo, diktacija, ki bi lahko bilo v podzakonskem aktu

28. TRAK: (ŠV)

(nadaljevanje) in tudi bo v prihodnosti. Ampak moramo to zdaj narediti v osnovi zakona, če se hočemo izogniti kazni, ker drugače moramo skozi proceduro spraviti še podzakonski akt. In je ponovno tveganje in notifikacija pred evropsko komisijo bo potekala enkrat in je stvar več kot enega meseca. Vmes je še prevod tako da nas čaka ekipo predvsem še ogromno dela in jaz upam, da smo s pristopom, ki smo ga ubrali na ministrstvu, se želimo z vami pogovarjati, da vas želimo slišati, da ste zadovoljni in da bomo tovrstno komunikacijo ohranili za naprej in jaz se veselim sodelovanja v prihodnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JOŽE VELIKONJA: Hvala lepa tudi vam gospod državni sekretar magister Bojan Kumer. No za sklep lahko rečemo, da ima Slovenija kar zgleden koncept energetske oskrbe in proizvodnje električne energije, približno tretjino jo proizvedemo iz obnovljivih virov energije v hidroelektrarnah, tretjino iz termoelektrarne in tretjino energije proizvedeno v jedrski elektrarni Krško. Naš trenutni edini večji potencialni investicijski vir so sredstva, ki jih bomo uspeli pridobiti iz evropskih skladov, morda tudi posojila evropske investicijske banke in seveda investicijski potencial slovenskega energetskega gospodarstva prav zato vidim zagon investicij na področju energetske infrastrukture kot tisto prelomno točko za oživitev slovenskega gospodarstva za rast BDPja in končno za izhod iz gospodarske, finančne in socialne krize, da bomo da svoji zemlji sam gospodar.

Naj povem, da smo danes zjutraj ob pol 7 končali 47. izredno sejo Državnega zbora, na kateri smo opravili tudi prvo oziroma splošno obravnavo energetskega zakona. Zakon je dobil pomembno podporo, da so bile potem za danes odpovedane vse seje delovnih teles Državnega zbora razen te javne predstavitve mnenj prav zaradi odgovornosti do vas, da smo lahko izmenjali danes ta strokovna stališča in kar bo prav gotovo pomoč pri pripravi zakona.

Konec novembra bomo razpravo nadaljevali na matičnem delovnem telesu potem pa bo v decembru sledila še druga obravnavna na plenarnem zasedanju državnega zbora in če ne bo na drugi obravnavi v državnem zboru v tej dvorani sprejetih več kot 10% amandmajev k členom potem bomo lahko na decembrski seji opravili tudi tretjo obravnavo in pod streho spravili enega najbolj kompleksnih zakonov, ki ga bomo v tem mandatu obravnavali v državnem zboru in če bo nam to uspelo storiti do konca tega leta se bomo izognili tudi kaznim, ki nas lahko doletijo pred evropskim sodiščem, če ne bomo pravočasno implementirali vseh evropskih direktiv v ta energetske zakon.

Spoštovane gospe in gospodje, spoštovane udeleženke in udeleženci današnje javne predstavitve mnenj, gospod državni sekretar s svojimi sodelavci, vsem skupaj se zahvaljujem za sodelovanje na današnji razpravi. Želim vam še lep dan in nasvidenje.

Javna predstavitev mnenj je bila končana 15. novembra 2013 ob 12.17.